

Razmišljanja ob zaključnih računih in pogojih gospodarjenja v letu 76

BRANKO GORJUP

STABILIZACIJSKI UKREPI V LETOŠNJEM LETU SO POGOJ NAŠEGA RAZVOJA GOSPODARSTVA IN VSEH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA, SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI, KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN DRUGIH ORGANIZACIJ.

Zaključni računi za preteklo leto kažejo sicer porast proizvodnosti in dohodka, vendar pa opazamo tudi nekatere slabosti, s katerimi so se borile organizacije združenega dela. Dohodek v gospodarstvu na področju občine je porasel za 27%; opazamo pa, da so skladi za razvoj porasli le za 14%. Sredstva za OD so se na nivoju združenega dela povečala za 39% in so pod dovoljeno ravni po samoupravnih sporazumih, čeprav so za 8% nad sprejeto resolucijo v letu 1975.

Zapletenost je v preteklem letu zelo porasla, saj se je na novo zaposlilo 7% novih delavcev, kar je močno nad planirano postavko, investicijska sposobnost delovnih organizacij in temeljnih organizacij združenega dela je kritična, saj je investicijsko nesposobnih kar 29 temeljnih organizacij. Te organizacije združenega dela imajo primanjkljaj v trajnih obratnih sredstvih, investicijsko spo-

sobnih je 30 temeljnih organizacij združenega dela. Glavni vzrok investicijske nesposobnosti je porast zalog v vseh vejah gospodarstva, saj le te vežejo preveč obratnih sredstev v našem gospodarstvu.

Zaradi nedoseganja dohodka izkazujejo dve delovni organizaciji in ena temeljna organizacija združenega dela izgubo. Izgube v teh organizacijah združenega dela znašajo skoraj 4 milijone dinarjev. Likvidnost se je proti koncu leta zelo popravila in v sedanjem obdobju se lepo polnijo žiro računi delovnih organizacij. Blokad žiro računov skorajda ni. Občinski koordinacijski odbor za stabilizacijo ugotavlja, da so stabilizacijski ukrepi začeli delovati v večjem obsegu šele v drugem polletju 1975 in da se nadaljujejo v zaostreni obliki v letošnjem letu.

Občinski koordinacijski odbor za stabilizacijo poziva vse koristnike družbenih sredstev na maksimalno štednjo, znižanje zalog in povečanje proizvodnosti dela ob zagotavljanju večje delovne discipline ter krepitve samoupravnih odnosov.

Istočasno se postavlja zahteva, da koristniki družbenih sredstev zagotovijo v svojih službah čim manj boleč prehod na plačano realizacijo in, da posvetijo vso pozornost na izvajanje novih predpisov o zavarovanju plačil. Koordinacijski odbor poziva tudi vse koristnike družbenih sredstev,

da si pomagajo med seboj pri izvajanju novih ukrepov, bodisi preko banke ali na druge načine.

Poziv koordinacijskega odbora je tudi na vgrajevanje stabilnosti pri hitrejšem razvoju v tem letu in v srednjeročnem obdobju do leta 1980. V tem letu bo imela industrijska in kmetijska proizvodnja odločen vpliv na gospodarsko rast, zato moramo posvetiti omenjenim dejavnostim kar največ skrbi. Predvidevamo, da zaradi novih predpisov o zavarovanju plačil pridejo določene organizacije tudi v večje težave. S težavami se bodo srečevale zlasti tiste organizacije, ki so zasle v izgubo ali, ki poslujejo na robu rentabilnosti. Prav v teh organizacijah združenega

dela je potrebno vse delavce temeljito seznaniti s pogoji gospodarjenja in poizkati skupne sanacijske rešitve za izboljšanje poslovanja.

V tekočem letu bomo morali sproti ugotavljati probleme, ki zavirajo nadaljni razvoj in jih tudi takoj odpravljati ob pomoči celotnega delovnega kolektiva. Vodstvene poslovodne in samoupravne strukture so ob pogojih pri prehodu na plačano realizacijo odgovorne pred delovnimi kolektivi za podvzete ukrepe.

Delovne kolektive je potrebno mobilizirati pri reševanju pereče problematike pri gospodarjenju, dvigu produktivnosti, večji štednji in pri razvoju kvalitetnejših samoupravnih odnosov.

SEMINAR NA BORLU

Seminarja za idejno-politično usposabljanje sindikalnih delavcev, ki ga je skupaj z občinskim sindikalnim svetom Ptuj, pripravila Delavska univerza Ptuj, se je udeležilo blizu 200 sindikalnih delavcev. V dveh dneh so udeleženci izčrpali številne aktualne teme današnjega razvoja. S poudarkom na delegatskem sistemu in udeležbi sindikata v njem, socialni politiki, izobraževanju, planiranju in gospodarskem razvoju občine. Posebno pozornost pa so namenili osnutku novega zakona o združenem delu, ki nosi nov revolucionaren korak v naš prihodnji razvoj in mu zato tudi gre upravičeno imenovanje „ustava v malem“. MG Foto: J. Slodnjak

OFENZIVA GRIPE POJENJUJE

Občani Ormoža najodpornější

Letošnja epidemija gripe je bila izredno močna in je trajala dalje kot običajno. Kljub temu podatki zadnjih dni kažejo, da že močno pojenjuje, saj je vse manj primerov obolenj za gripo.

Na območju zdravstvenega centra mariborske regije je bilo registriranih v zdravstvenih domovih in ambulantah okrog 20.000 obolenj za gripo. Po podatkih združenega zdravstvenega doma v Ptujso do prvega pomladnega dne registrirali točno 3723 obolenj za gripo, dejstvo pa je, da je vsaj še enkrat toliko obolenj, ki so jih preboleli bolniki brez zdravniške pomoči. Zdravstveni delavci so bili v zadnjih dneh izredno obremenjeni. Samo na ptujskem območju je bilo povprečno dnevno do štiri krat več zahtev po hišnih obiskih kot običajno. Zanimiv je še podatek, da je gripa napadala predvsem starejše, saj je nad polovico registriranih bolnikov stara nad 19 let.

Posebej velja poudariti, da so občani ormoške občine bili letos kar pet krat bolj odporni

proti gripi kot občani ptujске občine. Na območju občine Ormož so namreč registrirali le 216 obolenj za gripo, kar je le dober odstotek vsega prebivalstva. V ptujski občini pa je bilo registriranih obolenj za gripo kar 5,7 odstotka občanov.

FF

Kdor pije naj tudi plača

V preteklem obdobju smo pogosto lahko slišali šalo, da v naši družbi sicer dobro vemo, kdo pije, često pa ne vemo, kdo plača. Ta šala je žal vsebovala precej resnice. Obračunski sistem po fakturirani realizaciji, ki je veljal od leta 1969, je pokazal vrsto slabosti. Omogočal je, da so lahko posamezne delovne organizacije in skupnosti druga drugi izdajale fakture, tudi če so bile na robu likvidnosti in tako ustvarjale lažni dohodek, ki so si ga potem resnično delili in trošili. Taka nepokrita potrošnja je rušila ravnotežje na trgu, pogojevala večje povpraševanje, dvig cen, stopnjevala nelikvidnost, inflacijo itd.

Da bi to potrošniško psihozo in neskladja odpravili, je v zadnjih dveh letih izšla že vrsta predpisov, ki so poskušali posamično urejati stvari, vendar pravega učinka ni bilo. Vse to je prisililo Skupščino SFRJ, da je 24. decembra 1975 sprejela dva pomembna zakona, ki se delno že uporabljata od 1. januarja, polno pa se bosta začela uporabljati s 1. aprilom 1976. To sta: zakon o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev in zakon o ugotavljanju in obračunavanju celotnega dohodka v TOZD.

Čeprav je rok za veljavnost novih zakonov pred pragom, se v marsikateri temeljni in drugi organizaciji združenega dela niso pravočasno prebudili, da bi pripravili programe kritja neporavnanih obveznosti, ki so v marsikateri delovni organizaciji tudi na našem območju mnogo višje od njihovih terjatev. Pripraviti bi bilo treba sanacijske programe in opraviti vrsto drugih nalog, ki jih bodo dosledno zahtevali novi predpisi. Vse to terja od vodilnih, zlasti pa od delavcev v finančnih in računovodskih službah več znanja in pripravljenosti. Tega se povsod niso dovolj zavedali, čeprav bi posledice lahko krepko čutila celotna delovna organizacija.

Po službeni strani so bili z nalogami seznanjeni vodilni in računovodski delavci, ki bodo po zakonu tudi kazensko odgovorni za vsako neizvajanje določil. Pri tem je treba upoštevati, da denarna ali celo zaporna kazen odgovornega delavca zdaleka ne odtehta ogromne politične škode, ki jih lahko kolektiv povzroči neizvajanje predpisov. Prav zato je komite občinske konference ZKS Ptuj nedavno sklical posvet sekretarjev osnovnih organizacij ZKS, jih seznanil s politično odgovornostjo in konkretno zadolžil, da takoj skliče sestanke organizacij ZKS, na njih skupno z vodilnimi in strokovnimi delavci, predstavniki samoupravnih organov in ostalih družbenopolitičnih organizacij podrobneje analizirajo stanje v svojih delovnih organizacijah in preučijo vse možne posledice izvajanja teh predpisov, napravijo akcijske programe, nakažejo rešitve in določijo rokavnike dela. Pri tem je posebnega pomena to, da z vsem, z določili obeh zakonov in s stanjem v lastni delovni organizaciji seznanijo vse delavce in jim predložijo, kaj za delovno organizacijo in za vso samoupravno socialistično družbo dejansko pomeni izvajanje teh predpisov.

Ni moj namen razčlenjevati in pojasnjevati instrumentov za zavarovanje plačila, ki jih določa zakon, ti so: ček, ki velja za takojšnje plačilo, menica z garancijo, za plačilo v roku, ki ne sme biti daljši od 90 dni, pogodba med dolžnikom in upnikom in jamstvo za plačilo v roku, ki ne sme biti daljši od 30 dni, temveč želim naglasiti dejstvo, da je bistvo tega predpisa v tem, da bo na vsakem naročilu, na vsaki fakturi točno določeno, kdo bo plačal in do kdaj. „Čisti računi, dobri prijatelji...“ ta naš ljudski rek se bo v praksi potrjeval pri urejanju dolžniško-upniških razmerij pri vseh uporabnikih družbenih sredstev.

Povezano z izvajanjem obeh zakonov bodo v delovnih organizacijah morali tudi pregledati svoje samoupravne akte in jih dopolniti, če v njih ni dovolj natančno in jasno opredeljena odgovornost in pooblastila posameznikov. Čeprav se mora čimveč odločitev sprejemati v kolektivnih organih samoupravljanja, bo izvajanje zakona zahtevalo često hitre odločitve, ko ne bo časa za sklic samoupravnega organa, zato je nujno v samoupravnih aktih točno določiti pooblastila posameznikom in opredeliti njihovo odgovornost, zlasti pa odgovornost vseh delavcev, ki delajo v nabavnih, prodajnih in finančno-računovodskih službah.

Zavedati se moramo, da izpolnjevanje vseh teh nalog ne bo lahko, da bodo v marsikateri delovni organizaciji nastopile, zlasti v začetku, precejšnje težave, vendar jih moramo in bomo premagali ob zavesti, da le z doslednim izvajanjem sprejetih dogovorov in predpisov zagotavljamo red in disciplino, ki je potrebna za skladen razvoj naše socialistične družbe na samoupravnih temeljih.

Franc Fideršek

ORMOŽ

30. MARCA SEJA SO ORMOŽ

Predsednik skupščine občine Ormož Mirko NOVAK, je sklical za torek 30. marca, ob 8. uri, 16. skupno sejo zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora. Za sejo je predlagan naslednji dnevni red: pregled sklepov in odobritev zapisnika skupne seje z dne 26. februarja 1976, poročilo o delu občinske skupnosti otroškega varstva Ormož za leto 1975, poročilo o delu občinske izobraževalne skupnosti Ormož za preteklo leto in delegatska vprašanja.

Po skupni seji, se bodo delegati posameznih zborov občinske skupščine sestali na ločenih sejah in obravnavali; družbenopolitični

zbor — pod predsedstvom Draga ZABAVNIKA: pregled sklepov in odobritev zapisnika zadnje seje, odlok o proračunu občine Ormož za leto 1976, imenovanje ravnatelja Zgodovinskega arhiva Ptuj in imenovanje člana v medobčinski odbor za inovacije.

Zbor krajevnih skupščine občine Ormož, katerega predsednik je Matija RATEK, in zbor združenega dela So Ormož, ki mu predseduje Martin KRAMAR, bosta na sejah obravnavala enak dnevni red in sicer: pregled sklepov in odobritev zapisnika zadnje seje družbeni dogovor o razporejanju dohodka v letu 1976 v občini Ormož družbeni dogovor o ureditvi skupne veteri-

narske higienske službe na območju regije, odlok o oprostitvi plačevanja pristojbin za kmetijske traktorje ter njihove priklopnike, specialna motorna vozila komunalne delovne organizacije, rešilne in gasilske avtomobile; odlok o proračunu občine Ormož za leto 1976, imenovanje ravnatelja ZAP in imenovanje člana v medobčinski odbor za inovacije.

Delegati ZSD bodo imeli ločeno sejo v dvorani delavske univerze v Ormožu, delegati ZKS v prostorih občinskega sindikalnega sveta Ormož, delegati DPZ pa se bodo zbrali na ločeni seji v prostorih občinske konference SZDL Ormož. GF

„Po poteh revolucije“

Tradicija lanskega veličastnega pohoda „Vsi po poteh revolucije“ in proslave v Mostju, katere nosilec je bil komite občinske konference ZKS Ptuj, se bo z enako odgovornostjo nadaljevala tudi v letošnjem letu. Letos je nosilec te veličastne manifestacije občinska konferenca SZDL Ptuj, ki je že imenovala štab za organizacijo pohoda „Po poteh revolucije“, ki bo letos 24. aprila v Mostju pri Juršincih. Občinski štab sestavljajo v glavnem isti predstavniki kot lansko leto, le da je glede na nosilca, komandant pohoda Stanko LEPEJ, predsednik občinske konference SZDL.

Tudi letos bo pohod organiziran v štirih odredih. Prvi je Laskov odred, ki zajema celotno območje krajevnih skupnosti Ptuj, njegov komandant bo Franc Skrtl, komisar pa Milan inž. Knežević.

Osojnikov odred bo zajemal območja marjanih skupnosti: Hajdina, Kidričevo, Cirkovce, Lovrenc, Dolna, Ptujška gora, Majšperk, Stoperice, Žetale, Podlehnik, Leskovec, Videm in Gracena ter OŠ „F. Osojnik“ Ptuj. Njegov komandant bo Franc Lončarič iz Kidričevega, komisar pa Jože Vrtič iz Hajdine.

Krambergerjev odred obsega območja krajevnih skupnosti: Rogoznica, Desternik, Trnovska vas, Vitomarci, Juršinci in Polensak, komandant odreda bo Franc Vamberger, komisar pa Feliks Bagar, oba iz Rogoznice.

Kvedrov odred obsega območja krajevnih skupnosti: Cirkulane, Zavrč, Markovci, Gorišnica in Dornava ter gimnazijo Dušana Kvedra v Ptuj, komandant odreda bo Milan inž. Vogrinec, komisar pa Jože Čeh.

Zbirališče odredov bo 24. aprila 1976, ob 7.30 na določenih mestih v Ptuj, od koder bodo ob 8. uri krenili, vsak po svoji poti proti prizorišču poslednjega boja prve slovensko-goriške — Laskove čete v Mostju, kjer bo ob 11. uri svečana proslava.

Letošnja svečanost „Po poteh revolucije“ bo povezana s proslavo 35. obletnice ustanovitve OF slovenskega naroda in 35. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov. Druga seja štaba je bila včeraj popoldne, na kateri so se pogovorili o nadaljnjih nalogah pri organizacijski in vsebinski izpeljavi te zahtevne manifestacije.

F. F.

PROIZVODNO PODJETJE „OLGA MEGLIČ“ OSVAJA NOVO PROIZVODNJO

Po podpisu pogodbe lani septembra, o dolgoročnem tehničnem sodelovanju s Primatom iz Maribora in ugotovitvah skupne komisije, da obstajajo vse možnosti za združitev, v proizvodnem podjetju Olga Meglič Ptuj že osvajajo novo proizvodnjo.

Primat naj bi v Ptuj prenesel proizvodnjo hidravlične opreme, dvigne vozičke, prigrabna dvigala in grabala, dostavne vozičke Ekonom za skladišča, ostale podstavne vozičke ter ključavnice za blagajne. V ta namen so v Ptuj že izvedli reorganizacijo tehničnih služb in ustnovili tudi razvojni oddelček ter pričeli z osvajanjem

novega proizvodnega programa, saj se zavedajo, da bi bilo čakanje na samo integracijo s Primatom le izguba časa, kajti za proizvodnjo te vrste integralni transport se zanima veliko podjetij širom Jugoslavije, ki večino teh proizvodov za sedaj uvažajo.

Za potrebe te proizvodnje bodo zgradili novo proizvodno halo na površini 2000 kv. m, lokacija pa bo verjetno v Halozah ali Slovenskih goricah, tam kjer še ni nobenega industrijskega objekta, v njej pa bi zaposlili okrog 140 novih delavcev. Gradnja te hale naj bi se pričela v začetku prihodnjega leta. Nova investicija

bo veljala 23.100.000 din za osnovna sredstva in 5 milijonov za trajna obratna sredstva. Sredstva naj bi poskušali zbrati tudi izven občine, čeprav bo ta investicija pri ptujski podružnici KB Maribor med prioritetenimi investicijami.

Pred integracijo, ki bo verjetno še letos pa bo potrebno usklajati srodnjoročne programe in čimprej zagotoviti sredstva za začetek začetne investicije. Prodajno osvajanje proizvodnje in usposabljanje delavcev pa je trdna osnova, na kateri bo integracija Primata iz Maribora in proizvodnega podjetja Olga Meglič gotovo uspeła.

N. B.

Izpostava KB v Kidričevem

Uslužbenki izpostave Kidričevo v globokem razmišljanju!

Foto: K. Zorec

Obisk Vinka Hafnerja v Ptuj

V četrtek, 18. marca 1976, je bil na obisku v Ptuj Vinko HAFNER, sekretar mestnega komiteja ZKS Ljubljana in član predsedstva CK ZKJ. Spremljal ga je Edo KLANJŠEK, podpredsednik izvršnega sveta skupščine mesta Ljubljane. Namen obiska je bil, da se seznanimo s problemi Ljubljane in Ptuja, ocenimo dosedanje sodelovanje in na podlagi tega vzpostavimo še tesnejše vezi, zlasti na ekonomskem področju v bodoče. Ta namen je bil prav gotovo v celoti dosežen, na gospodarstvenikih in politikih obeh občin pa leži odgovornost za nadaljnji razvoj predstavljene vezi, kar se naj konkretno odraža v pospešenem razvoju ptujskega gospodarstva in celotne občine, obenem pa v boljši preskrbi prebivalstva glavnega mesta naše republike.

Vinko Hafner in Edo Klanjšek sta se najprej na komiteju OK ZKS Ptuj v razgovoru z občinskimi političnim aktivom seznanila s podatki o dosedanjem razvoju gospodarstva in družbenih dejavnosti v občini. Za tem sta obiskala Zlatolčje, kjer sta si ogledala HC SD I. in novo hladilnico kmetijsko prehranbenega kombinata, kjer bo zrasla nova tovarna mesnih izdelkov. Sledil je še razgovor v Meso-kombinatu „Perutnina“ Ptuj, ki je s perutnino iz Zaloge pri Ljubljani in Pivko povezana v SOZD Združeno perutninarstvo Slovenije in v Mercatorjevi TOZD „Panonija“, ki se je med prvimi iz Ptuja povezala s podjetjem iz Ljubljane in se je prav zato hitreje razvila.

Popoldne pa je bil širši razgovor z gospodarstveniki in družbenimi delavci ptujske občine. Pod vodstvom sekretarja komiteja, Alojza Gojčiča, so v delavskem domu Franca Krambergerja ptujski predstavniki seznanili gosta iz Ljubljane z dosedanjim razvojem medsebojnega sodelovanja. Nekaj misli iz njihovih poročil:

Marjan Berlič: Elektrokovinar se je združil z IMP iz Ljubljane. Pripravljamo investicijo, ki bo znašala nad 20 milijonov din, tudi LB bo sodelovala. Zgradili bodo proizvodno halo na površini 1500 kv. metrov in odprli nekaj nad 100 novih delovnih mest.

Julij Gjurasek: „Gradnje“ so se lani združile z GP „Gradis“ iz Ljubljane. Že letos bodo bruto proizvodnjo skoraj podvojili, do leta 1980 pa jo bodo povečali skoraj za petkrat in to ob istem številu zaposlenih. Zgradili bodo novo mizarско delavnico.

Dr. Cvetko Doplihar je gosta iz Ljubljane podrobneje seznanil z uspehi kmetijskega kombinata Ptuj in SOZD kmetijsko prehranbeni kombinat, ki se že uspešno uveljavlja na celotnem mariborskem območju.

KJE DOSLEJ, KAKO NAPREJ

Anton PURG je kritično spregovoril o dosedanjem sodelovanju med ptujsko banko, oz. sedaj podružnico KB Maribor in Ljubljansko banko, katere ustanovitelj je bilo tudi ptujsko gospodarstvo z ne majhnim deležem, kljub temu pa določeno sodelovanje obstaja. Očvrtnil je tudi zapiranje Ljubljanskega trga za naše živilske proizvode, vino in podobno.

O sodelovanju z nekaterimi vejami gospodarstva v Ljubljani sta govorila še Martin Učakar v imenu združenega podjetja AGIS, Milan Krajnik o sodelovanju s predelovalci aluminija, Drago Čater o raz-

ali drugega, temveč v praktičnih koristih tako za Ljubljano kot za Ptuj in za celotno Slovenijo. Obširneje je govoril o prizadevanjih ZKJ, saj je po 21. seji predsedstva CK ZKJ bilo potrebno tudi v Ljubljani odločno prekiniti z dotedanjo politiko, lomiti in zlomiti dotedanje miselnost, da bi lahko začeli uresničevati zamisli skladnejšega razvoja celotnega območja Slovenije. Podrobneje je orisal probleme, s katerimi se srečujejo ljubljanske občine, o socialnih razlikah, ki so tam še večje, o nekaterih centrih moči, ki še vedno obstajajo. Posebej je poudaril, da je naloga

Vinko Hafner na razgovoru v Meso-kombinatu „Perutnina“ Ptuj. Desno: Ivo Tomažič, direktor Perutnine, levo Alojz Gojčič, sekretar komiteja OK ZKS.

Foto: Kosi

voju proizvodnje perutninskega mesa, dr. Mitja Mrgole o zdravstvu in o možnostih razvoja zdraviliškega turizma ter Feliks Bagar o potrebi večjega kulturnega sodelovanja z republiškim središčem.

Za tem sta spregovorila ljubljanska gosta, Edo KLANJŠEK je med drugim povedal, da v Ljubljani pripravljajo ustanovitev interesne skupnosti za preskrbo, gledano z dolgoročnega gledišča, ko Ljubljana ne bo imela 285, temveč 400 do 450 tisoč prebivalcev. Prav bi bilo, da bi se tudi ptujsko kmetijstvo in prehranbena industrija vključila v to skupnost. Sploh bi morale za zainteresirane občine za sodelovanje bolj proučevati gospodarski razvoj in možnosti sodelovanja z Ljubljano. „Če hoče sodelovati, moraš partnerja poznati, ga preučevati“ je glede kreiranja novih oblik sodelovanja med Ljubljano in Ptujem poudaril Edo Klanjšek.

Vinko HAFNER je v svojem obširnem izjavljanju naglasil, da kot politični in družbeni delavci imamo v obeh občinah veliko možnosti ustvarjati ugodno vzdušje za ustvarjalnejše gospodarsko sodelovanje, enako tudi na kulturnih in drugih področjih. Namen tega sodelovanja ni v velikodušju enega

V ptujski občini je na področju gospodarstva še precej temeljnih in drugih organizacij združenega dela, ki doslej še niso podpisale samoupravnih sporazumov o pokrivanju izgub v elektro gospodarstvu, v železniškem in luškem prometu. Ponekod so podpisali le enega ali dva, v poedinih kolektivih pa celo nobenega. O tem je tekla razprava tudi na zadnjem posvetu sekretarjev osnovnih organizacij ZKS v Ptuj. Sprejet je bil sklep, da se mora organizacija ZK v delovnem kolektivu organizirati tako, da bodo samoupravni sporazumi tudi podpisani, saj je to izključno v korist delovnega

Samoupravljanje v šoli

15. marca so se mladi iz osnovnih organizacij ZSMS v osnovnih in srednjih šolah, zbrali na enodnevnem seminarju, ki je spregovoril o samoupravljanju v šoli. Že v začetku je treba povedati, da je seminar z delom sicer končal, da pa je bil okrnjen. Številni vabljeni gosti, ki bi se ga morali udeležiti, se ga iz teh ali onih vzrokov niso udeležili. Vzrokov za to je več. Naš namen pa ni, da bi razpravljali o tem. Samoupravljanje na šoli, ki smo ga do nedavnega le „vlačili“ po papirju, danes že prehaja v konkretne oblike. Ni pretirano, če zapišemo, da je šele v povojih. Nahajamo se v obdobju pred reformo vzgojnoizobraževalnega procesa, zato je njegova vsebina, vloga in pomen še toliko pomembnejša. Konferenca mladih

v izobraževanju pri OK ZSMS Ptuj, ki jo vodi Marjan Gojkovič, je v sklepem delu seminarja pripravila še javno tribuno na temo samoupravljanje v ptujskih šolah. Nakazala je slabosti in uspehe na tem področju. Na seminarju so mladi poslušali predavanje o pedagoških načelih samoupravljanja. Nas pa je zanimalo, v čem se kažejo značilnosti učenca – samoupravljalca?

Marjan Gojkovič! „Sodobna pedagogika opredeljuje učenca kot subjekt, ki sodeluje v vzgojno-izobraževalnem procesu. Pri tem navajam trditve pedagoga dr. Vladimirja Poljaka, ki postavlja 6 osnovnih karakteristik učenca kot subjekta. Učenec kot subjekt sodeluje pri izbiri in določanju vsebine življenja in dela šole,

sodeluje v določanju načina dela, sprejema in uresničuje naloge, odgovarja za svoje delo, ustvarja merila za pravilnost ali nepravilnost pedagoškega ravnanja in nazadnje manifestira samoupravno življenje. Na postavljeno vprašanje, kako naj torej učenec kot subjekt sodeluje pri izbiri in določanju vsebine življenja na šoli, naj povem da se tu odpirajo široke možnosti. Primer: učenec lahko aktivno sodeluje pri izbiri dela svobodnih dejavnosti na šoli. Več načinov mu nudi sodelovanje pri oblikovanju izobraževalne vsebine. S svojimi mislimi lahko tvorno prispeva, svedoča ob predhodni predložitvi določenega programa dela nadaljnjem oblikovanju programa za posamezne predmete. Pogovor o tem stiče na sestanku razredne skupnosti. Poznavanje programov različnih predmetov je pomembno iz več zornih kotov: učenec med drugim ugotavlja, da bodo določeno snov obravnavali pri tem in še drugem predmetu, ali pa so jo že. Na podlagi spoznanj programov, pa se odpirajo tudi možnosti priprave posameznih pedagoških ur. Možnosti dela učenca kot subjekta izobraževalnega procesa, so še velike.“

MG

IZ RAZPRAVE NA SEJAH VSEH TREH ZBOROV SO PTUJ

Delegatski sistem je resnično zaživel

V sredo, 17. marca 1976 so zasedali vsi trije zbori skupščine občine Ptuj. Najprej so na skupnem zasedanju delegati poslušali obrazložitev k točkam dnevnega reda, ki je bil za vse zbore enak: uresničevanju delegatskega sistema v ptujski občini, dogovor o splošni porabi v občinah SR Slovenije in letu 1976 in o osnutku proračuna občine za letošnje leto. Zatem so se zbori sestali na ločenih sejah.

Na zasedanju zbora krajevnih skupnosti je bilo razmeroma živahno, saj se je od 45 delegatov seje udeležilo kar 44 delegatov, samo delegat iz krajevnih skupnosti Videm je manjkal. V obravnavi uresničevanja delegatskega sistema v ptujski občini je bilo precej iskrenih priznanj, da v posameznih krajevnih skupnostih niso storili vsega, da bi delegatski sistem

zaživel s polno mero odgovornosti pri odločanju o vseh vprašanih življenja in dela v krajevnih skupnostih, kot bi po dveh letih preizkušen že lahko opravičeno pričakovali.

Delegat iz krajevnih skupnosti Čirkovce je menil, da se doslej še ne morejo pohvaliti z usklajenim delom, delom med posameznimi delegacijami in da na sejo delegacije prihaja redno le šest občanov, trije pa so povsem neaktivni. Težko se je včasih tudi dogovoriti kdo bo šel na sejo občinske skupščine, ker je stari odborniški način preživel. Zaradi tega se je primerilo, da trikrat doslej niso imeli na seji svojega delegata, ker so enostavno niso mogli dogovoriti, kdo bo šel.

Delegat iz Gorisnice je dejal, da so zadovoljni z delom delegacij, ker so delegati doslej uspešno in odgovorno opravljali svojo nalogo. Ugotavljajo pa, da je premalo sodelovanja z delegacijo kmetijskih proizvajalcev, ki delujejo v okviru krajevnih skupnosti Markovci in Dornava. Vendar bodo morali tudi to v najkrajšem času uspešno rešiti, ker je kmetijsko področje dejavnosti za njih posebno pomembno.

Se in še bi lahko naštevali pripombe iz okaj bogate razprave na zboru krajevnih skupnosti, vendar smo o nekaterih skupnih ugotovitvah že doslej obširno poročali in jih ne gre ponavljati. Brez dvoma pa je vsa dosedanja razprava in ugotovitve precejšen prispevek k nadaljnjemu učinkovitemu delovanju delegatskega sistema.

Sodelovanje in razprava delegacij na seji zbora združenega dela je bila slaba. Prispevek k boljšemu delovanju delegatskega sistema je bilo vprašanje, kdo je pristojen odpoklicati delegata, ki se ni udeležil se nobene seje delegacije, mnenje drugega delegata pa, da materiali še vedno prihajajo prepozno. Skratka videti je, da so delegati z delom, kakršno je v temeljnih delegacijah in v konferencah delegacij, kot tudi z delom skupščine zadovoljni, saj drugače si molka v zboru združenega dela ne moremo razlagati. Žal pa bi morali prav delegati tega zbora kritično spregovoriti o svojem delu v samem zboru.

Zbor združenega dela je tisti, ki sprejema pomembne odločitve in razvojne usmeritve družbeno

ekonomskih odnosov v občini. Vprašanje, ali je združeno delo res prisotno pri oblikovanju odločitev preko svojih delegacij še vedno ni razčiščeno, prav tako pa je tudi vprašanje, ali so delegacije v združenem delu že dobile svoje mesto v statutih in v drugih samoupravnih aktih, ali pa so še vedno samo organ za skupščino in ne sestavni del organizacije združenega dela, kar bi morale postati.

Razprava v družbenopolitičnem zboru, v njej je sodelovala večina delegatov in gostov, je bila temeljita in samokritična. Družbenopolitični zbor je tisti, ki mora biti nosilec in pobudnik, da bomo načela ustave na tem področju čim hitreje uresničevali. Sprejetih je bilo vrsto pobud, predlogov in sklepov, med drugim, da mora zbor aktivneje sodelovati kot baza za vezano skupščino. Vsi važnejši zakonski osnutki morajo biti obravnavani, tako da bodo delegati imeli čvrsto oporo in morajo tesno sodelovati z delegacijami ostalih zborov ter interesnih skupnosti tako, da bodo poznali celotno problematiko. S tem bodo lahko mnogo pripomogli k učinkovitejšemu delu tistih delegacij, ki še niso v polni meri zaživele. Vprašanje izobraževanja delegatov je bilo posebej poudarjeno. Tudi trditve, da so materiali preobsežni in nerazumljivi so včasih le izgovor. Sestava delegacij je takšna, da pokriva vsa področja vsakdanjega delovanja, za težje razumljive zadeve pa naj delegacije pritegnejo k razpravi strokovnjake. Res je, da je to v nekaterih krajevnih skupnostih težje, ne more pa biti to problem v delovnih organizacijah.

Sprejeta je bila tudi pobuda, da bi naj ustanovili klub delegatov, ki bi lahko mnogo pripomogel k uspešnemu delu delegatov in delegacij.

Nekatera delegatska vprašanja, ki jih je vedno več, kažejo, da so le vprašanja posameznikov za reševanje lastnih problemov. Vsak delegat, ki postavlja vprašanja v imenu delegacije, naj bo tudi verificirano v delegaciji. Vprašanja je treba pošiljati tistim, ki so dolžni na njih odgovoriti, od strokovnih služb, izvršnega sveta do skupščine. Vsa važnejša vprašanja, ki so širšega pomena, bodo priobčena tudi v informativnih sredstvih. mš – NB – mg

Janko Smole o 77 v Manili

V petek, 19. marca 1976 je v Domu kulture v Slov. Bistrici številnim predstavnikom družbenopolitičnega in gospodarskega življenja te občine govoril Janko Smole, član zveznega izvršnega sveta.

Posebno pozornost je posvetil vtisom s sestanka 77 v Manili na Filipinih, v nadaljevanju pa je osvetlil še nekatere vtise iz njegovega nedavnega obiska v deželah zahodne Evrope. Prisotne je seznanil z gospodarskim položajem držav v razvoju in z nekaterimi značilnostmi sestanka „skupine 77“ v Manili.

V svojem predavanju je spregovoril tudi o usmeritvi jugoslovanskega izvoza, kateri postaja vse bolj življenjskega pomena v razvoju našega gospodarstva. Omenil je tudi, da bo potrebno povečati izvozno dejavnost iz Slovenije, ki je v jugoslovanskem merilu še vedno premajhen in bo v prihodnje potrebno storiti na področju izvoza odločnejše spremembe. Ob tem je kritično ocenil tudi naše izvozne zastopnike v tujini, kateri so v preteklem obdobju posvečale mnogo večji pomen uvozu kakor izvozu.

Po širokem predavanju je Janko Smole odgovarjal še na vprašanja s področja gospodarstva in družbenopolitičnih dejavnosti občine.

Trkanje na samoupravno zavest

Doumeti je namreč treba, da brez elektrike, brez železniskega in luškega prometa ne moremo, saj bi zaradi tega gospodarstvo enostavno propadlo. Če so tem dejavnostim bile s predpisi, v korist drugega gospodarstva in široke potrošnje, določene nižje cene za njihove storitve, kot so dejansko znašale, potem je te izgube treba tudi pokriti. Pot je obkrožena — s samoupravnim sporazumom. Za tiste pa, ki se ne zavedajo samoupravne odgovornosti, bo najvišji organ samoupravljanja — skupščina, sprejela zakon o plačilu 6 % davka iz dohodka TOZD. To

pa je precej več kot terja določilo samoupravnega sporazuma.

Razumljivo tudi je, da tistim TOZD, ki niso kreditno sposobne ne bo treba plačati prispevka, čeprav sporazum podpisajo, temveč ga bodo plačale takrat, ko bodo imeli sredstva. Za tiste pa, ki ne bodo podpisali samoupravnega sporazuma, bo veljal zakon o 6 % davku, ki ga bo treba plačati takoj ne glede na to, kakšno je materialno stanje v Tozd. Vse to je treba delovnim ljudem pojasniti, da ne bo oklevanj pri sprejemanju sklepov o podpisu.

FF

V. Horvat

ORMOŽ

Svet za družbeno ekonomske odnose v kmetijstvu in na vasi pri občinski konferenci SZDL Ormož, je prejšnjo soboto pripravil konferenco o problematiki kmetijstva. Obravnavali so predvsem tiste probleme, ki so se vedno več ali manj ovirali za hitrejši in smeješi razvoj zasebnega kmetijstva. Čeprav je bilo na tem področju že doseženih nekaj ugodnih rešitev, so še številni problemi, ki jih prepočasno rešujemo. Tukaj gre predvsem za bolj urejen trg s kmetijskimi pridelki in vključevanje kmetijskega proizvajalca v samoupravljanje. Kmetovalci še vedno niso dovolj seznanjeni, kaj se dogaja z njihovimi pridelki, ko jih oddajo po precej nizkih cenah, medtem ko se v trgovini pojavljajo po znatno višjih cenah.

Kup problemov je še, ki bi jih bilo nujno odpraviti v kmetijstvu. Predvsem, kot je bilo povedano v Ormožu, bi morali več storiti za čvrstše razvijanje kooperacijskih odnosov, zlasti takšne, ki bodo

obe pogodbeni stranki obvezovali za dolgoročno in stabilno kmetijsko proizvodnjo, s poudarkom na večjo materialno in socialno varnost zasebnega kmeta. Prav razvijanje novih in kakovostnejših kooperacijskih odnosov v kmetijstvu bi naj vzpodbudno vplivalo, da ne bi, tudi sicer dobro urejenih kmetij odhajala mladina, so poudarili v Ormožu. Opozorili so na izobraževanje v kmetijstvu, ki še tudi ni urejeno. Skoraj nobena kmetijska šola v severovzhodni Sloveniji ne dela tako kot bi morala, zlasti po tem, ko so jim bila odvzeta kmetijska posestva. Pa tudi s sodobno kmetijsko mehanizacijo, so kmetijske šole bolj slabo opremljene. V Ormožu so menili, da bi usposobljeni kmetovalci nedvomno imeli več smisla za obsežno in načrtno proizvodnjo.

Po tej in ostali problematiki, je

Problemi kmetijstva

bilo v Ormožu v ospredju tudi vprašanje položaja kmečke žene, ki ob porodu in po njem ni zavidanja vreden in primerjavi z zaposleno ženo. Velik problem predstavlja tudi neurejeno in prepočasno urejajoče se starostno zavarovanje kmetov, ki ga bo potrebno smeješi razvijati.

Čeprav so v ormoški občini že preusmerili okoli 140 kmetij v tržno proizvodnjo, bo tudi na tem področju nujno nadaljevati z ustreznejšim kreditiranjem zasebnega kmetijstva. To vprašanje bi morali posebej preučiti za manj razvita območja, ki naj bi dobivala kredite za preusmerjanje po drugačnih, ugodnejših pogojih. Ker bo v Ormožu tovarna sladkorja, so udeleženci konferenci govorili tudi o pridelovanju sladkorne pese in pridobivanju novih zemljišč.

GF

Slovenska Bistrica

PRED SEJO OBČINSKE SKUPŠČINE

Na trinajsti seji zbora združene-ga dela in zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Slovenska Bistrica, bodo delegati obravnavali kar 18 točk dnevnega reda. Ločeni seji bosta 30. marca, z naslednjim dnevnim redom: izvolitev verifikacijske komisije in poročilo o sklepčnosti potrditev zapisnika 12. seje zbora, predlog za izdajo zakona SRS o usposabljanju otrok in mladoletnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, z osnutkom tega zakona; osnutek republiškega družbenega dogovora o pospeševanju razvoja manj razvitih območij in manj razvitih območij v obdobju 1976–80, delovne teze za izdajo republiškega zakona o rednih sodiščih v

SRS, delovne teze za izdajo republiškega zakona o samoupravnih sodiščih v SRS, delovne teze za izdajo republiškega zakona o javnem tožilstvu v SRS, predlog programa dela skupščine občine Slovenska Bistrica in predlog odloka o proračunu občine za leto 1976, povzetek analize družbeno-gospodarskega razvoja občine v obdobju 1971–1976, poročilo o delu inšpekcijskih služb za leto 1975, predlog samoupravnega sporazuma o financiranju občinske skupnosti požarnega varstva, predlog družbenega dogovora o ustanovitvi in delovanju skupnosti za pospeševanje kmetijstva v občini, predlog odloka o priznavalninah

udeležencem NOV in njihovim družinskim članom borcev za severno mejo v letih 1918/19 ter slovenskim dobrovoljcem iz vojn 1912 do 1918; predlog odloka o prepovedi gojitve domačih živali v določenih območjih in stanovanjskih zgradbah na območju občine Slovenska Bistrica, osnutek odloka o delovnem času v trgovini na drobno v gostinstvu in obrtnih delavnicah na območju občine, predlog družbenega dogovora o ureditvi skupne veterinarske higienske službe na območju mariborske regije in vprašanja delegatov.

Sejo zbora združene-ga dela bo predsednik Hinko ZONIR vodil v veliki sejni dvorani SO; medtem ko bo predsednik zbora krajevnih skupnosti Supe ing. Marcel predsedoval seji tega zbora v mali sejni dvorani občinske skupščine.

Druženopolitični zbor SO Slovenska Bistrica, katerega predsednik je Franjo LEDINEK, bo na ločeni seji obravnaval točke dnevnega reda od 1 do 12, ki so na dnevnem redu seji ZKS in ZSD.

GF

Problematika krajevne skupnosti Gradišče

Na zadnji konferenci delegatov KS Gradišče so obravnavali med drugim tudi zaključni račun KS za leto 1975. Iz zaključnega računa se vidi obsežna dejavnost KS v preteklem letu, saj so dohodki, skupaj s prenesenimi sredstvi dosegli skoraj 620.000 din, seveda so bili temu tudi primerni izdatki. Pri KS so v letu 1975 nabavili novo črpalko v vodovodnem bazenu, izboljšali so obstoječe krajevne ceste, posebno v naseljih Gočova, Zg. Porčič in Zg. Verjane. Postavljen je bil tudi novi most v starem Porčiču preko dotičnega jarka v gradiškem jezeru. Za ceste so občani porabili del krajevnega samoprispevka, približno 60.000 din in sredstva, ki so jih dobili iz cestnega sklada v preteklih letih.

Največja postavka zajema asfaltiranje krajevnih priključkov na glavno cesto in ceste od spomenika mimo šole do pokopališča. Stroški za asfaltiranje priključkov so znašali okrog 650.000 din. Do konca leta je bilo zbranih in plačanih s sredstvi KD in interesentov okrog 390.000

din. Ostanek obveznosti je KS krila tako, da je najela začasno premostitveno posojilo v znesku 250.000 din pri zavarovalnici Maribor.

Na tretji konferenci KS je bil sprejet predlog, da se za pokritje stroškov asfaltiranih površin in za čimprejšnjo vrnitev notranjega posojila izvede akcija zbiranja prispevkov občanov vseh naselij območja KS Gradišče. Sprejet je bil predlog, da se zbere čimprej 180.000 din in sicer tako, da bi prispeval vsak zaposleni 300 dinarjev. Vsako gospodinjstvo, ki še ni prispevalo za asfalt do pokopališča pa po 200 din.

Sporazumno s krajevno organizacijo SZDL bodo sklicali zborni skupaj z vaškimi odbori KS, ker so vaški odbori zainteresirani, da se jim čimprej vmejo na razpolaganje sredstva iz notranjega posojila za nadaljnje urejanje krajevnih cest. Za uspešno delovanje KS se odpira še nov problem, kako in kdaj si bodo uredili svoje poslovne prostore in zagotovili potreben kader za tajniške in knjigovodske posle.

J. LORBER

SLOVENSKA BISTRICA

DRUŽBENA AKCIJA O ORGANIZIRANEM OTROŠKEM VARSTVU

Pretekli teden je na razširjeni seji komiteja OK ZKS Slovenska Bistrica ocenil razvoj otroškega varstva v občini. Očena je bila v smeri razprave o razvoju otroškega varstva v občini in istočasno namenjena tudi osvetljevanju in reševanju problemov družbeno ekonomskega položaja žena v družbi.

V zadnjih nekaj letih je razvoj organiziranega otroškega varstva v občini Slovenska Bistrica dosegel pomembne uspehe tako na področju vključevanja večjega števila predšolskih otrok v to varstvo, kakor tudi pridobitvi novih prostorov v te namene. V občini je samo eden vzgojno varstveni zavod, ki vključuje kar 20 oddelkov v skupno petih krajevnih skupnostih, od teh je 11 oddelkov v mestni krajevni skupnosti.

Trenutno je v vseh oddelkih v varstvu blizu 500 otrok od skupno 3500 kolikor jih je v vsej občini. Prav veliko število otrok, kateri še niso vključeni v organizirano otroško varstvo so vzrok, da pri vzgojno varstvenem zavodu in njegovih oddelkih stalno iščejo nove oblike in možnosti razširitve organiziranega otroškega varstva tudi v krajih, kjer tega doslej še nimajo, tam uvajajo potujoče vrtece.

Spodbuden je tudi podatek, da je rast vključevanja predšolskih otrok v organizirano varstvo dokaj ugodna. Če bi hoteli uresničiti želje številnih zaposlenih žena in mater pa bo potrebno na tem področju še mnogo storiti, saj zadnji podatek kaže, da je v bistriški občini zaposlenih kar 48 oddelkov vseh žena.

Na komiteju OK ZKS Slovenska Bistrica so na osnovi prikazanih podatkov in osnutka srednjeročnega plana razvoja skupnosti otroškega varstva nakazali nekatere usmeritve za še hitrejši razvoj otroškega varstva. Sklenili so pričeti široko družbeno akcijo za širjenje organiziranega otroškega varstva in tudi predšolske vzgoje. To pa bodo dosegli le z odpiranjem novih možnosti ob dosedanjih in z še večjim združevanjem sredstev za nove vrtece.

V. Horvat

V spomin na 23. marec 1945, ko je bilo v Gaju pri Zgornji Polskavi ustrlelih trideset talcev, praznujejo krajan KS Zg. Polskava svoj praznik. Vsako leto ga slavijo z novimi dosežki, ki so posebej vidni pri komunalnem urejanju vasi, ki sodijo pod to krajevno skupnost.

Tudi letošnji krajevni praznik so dostojno proslavili. Osrednja slovesnost je bila v nedeljo 21. marca 1976, ko so se pred spomenikom talcev, v Gaju zbrali občani, delovni ljudje in mladina. Z žalno komemoracijo so počastili spomin na ustrleljene talce.

Predsednik sveta KS Zg. Polskava Anton Ferik, ki je bil slavnostni govornik na osrednji proslavi v počastitev krajevnega praznika, je v svojem govoru med drugim naglasil naloge, ki jih bodo morali v krajevni skupnosti uresničevati na področju kmetijstva. Ob tem je dejal:

„Izvedba načrta bo pomenila v življenju velik preobrat. Zato naj vsa naša vsa, vsi delovni ljudje

Praznik v krajevni skupnosti Zgornja Polskava

praznujejo obletnico krajevnega praznika s trojnim sklepom in sicer: prvič, da bo obdelana vsaka ped naše zemlje; drugič, da bomo gojili in se zavzemali za pridelovanje tistih pridelkov, ki so nam najbolj potrebni in tretjič, da bomo povečali mehanizacijo, ki je potrebna zasebnim kmetijskim proizvajalcem. Za dosego boljših in obilnejših kmetijskih pridelkov, se moramo posluževati že izkušnih metod pridelovanja.“

Osrednja akcija krajevne skupnosti Zg. Polskava v tem letu nedvomno gradnja vodovoda, iz katerega bo dobilo zdravo pitno vodo 140 gospodinjstev. Z aktivnostjo so že tako daleč, da bodo z gradnjo vodovoda pričeli v naslednjih dneh. Primarni vodovod bo potrebno zgraditi v dolžini

Razgovora v domu JLA se je udeležilo veliko število mladih iz ptujskih srednjih šol

Foto: J. S.

Množična udeležba na pogovoru

Razgovora z gojenci srednje vojaške šole in akademije kopenske vojske iz Sarajeva in Zadra, vojaške gimnazije Franca Rozmana-Staneta in starešinskim kadrom garnizije Dušana Kvedra iz Ptuja, se je v torek, 16. marca v domu JLA, udeležilo presenetljivo veliko število mladih iz ptujskih osnovnih, srednjih in poklicnih šol. Namen razgovora, ki staga pripravila oddelke za ljudsko obrambo skupščine občine Ptuj in koordinacijski odbor za pridobivanje mladine za vojaške šole pri OK ZKS Ptuj, je bil pridobiti čim več mladih v vojaške šole.

Znano je, da imamo Slovenci v starešinskih vrstah JLA, najmanj svojih zastopnikov. Kot je povedal Marjan Branko, predstavnik republiškega sekretariata za ljudsko obrambo je sedaj v vojaških akademijah le 49 Slovencev ali 4,2 odstotka, v srednjih vojaških šolah jih je 2,1 odstotka, dočim je v vojaških gimnazijah zastopanost precej boljše, saj je v njih 16,2 odstotka Slovencev. Gimnazija Franca Rozmana-Staneta v Ljubljani je letos prvič upisala 71 dijakov, kar pomeni, da je 101,4% popolnjenost. Mladim je Marjan Branko še spregovoril o pomenu pridobivanja kadra v vojaške šole in obrambni pripravljenosti, ki jo zahteva sedanjí trenutek.

Pogovor je vodil Stanko Meglič, pomočnik načelnika, oddelka za ljudsko obrambo. V razgovoru so mladi dokazali, da v njihovih vrstah vlada veliko zanimanje za tovrstno šolanje. Udeleženci pogovora pa so si ogledali še praktični prikaz življenja in dela v vojaških šolah.

MG

DELEGIRAMO DELEGATE V SVET VARČEVALCEV

Zbor Kreditne banke Maribor, podružnice Ptuj, ki se je sestel 1. marca, je med drugim sprejel tudi začasni statutarni sklep o spremembah in dopolnitvah pravil KB Maribor, podružnice Ptuj. Potrebno so narokovala ustavna določila, da se upravljanje v banki približa varčevalcu-občanu. Začasni statutarni sklep bo v veljavi do sprejetja novega zakona o temeljnih bančnih sistemih, ki bo zahteval sprejetje novih samoupravnih aktov.

V praksi pomeni vključevanje občanov – varčevalcev v upravljanje banke, razširjanje mreže upravljanja tudi na tiste varčevalce občane, ki imajo v banki hranilne vloge, devizne ali tekoče račune. V začasnem statutarne sklepu je zapisano, da varčevalci, ki imajo pri podružnici hranilno vlogo, tekoči račun in so združeni v svet varčevalcev, imajo v zboru tri delegate in se enakopravno

vključujejo v uresničevanje vsebine upravljanja podružnice. Varčevalci se združujejo v zborni varčevalcev in v svet varčevalcev. Zbor varčevalcev je v vsaki krajevni skupnosti, na območju podružnice, kjer žive njeni varčevalci.

Številni zbori občanov, ki bodo še v marcu in aprilu, se bodo razširili še s točko dnevnega reda „izvolitev delegata v svet varčevalcev.“ V nekaterih krajevnih skupnostih ptujске občine, kot: V Dornavi, Polensaku, na Ptujski gori, Vidmu in Zavrču so naloge izvolitve delegata v svet varčevalcev že uresničili; v drugih krajevnih skupnostih pa bodo to opravili v naslednjih dneh.

Pristojnosti zbora varčevalcev se kažejo v obravnavi in dajanju mnenj o predlogih splošnih aktov podružnice, ki zadevajo njeno poslovanje z občani, obravnava pa še vsebino poslovne politike KB, Maribor, prispeva s svojimi predlogi k izboljšanju poslovanja z občani in voli delegata v svet varčevalcev pri podružnici.

Svet varčevalcev podružnice sestoji iz delegatov, izvoljenih na zborih varčevalcev. Mandat delegata v svetu varčevalcev traja 4 leta. V delokrog sveta varčevalcev spada razprava in dajanje predlogov o zadevah, ki so jih obravnavali zbori varčevalcev, razprava pa še o zbiranju sredstev in kreditiranju občanov, daje pripombe k politiki obrestnih mer (tistih, ki zadevajo poslovanje podružnice z občani) in voli predsednika in podpredsednika sveta, voli enega člana in namestnika v izvršni odbor podružnice in voli delegata za zbor podružnice in banke. Sklepe sveta varčevalcev narekujejo potrebe, vendar se svet mora sestati vsaj enkrat letno.

Potem, ko bodo izvoljeni vsi delegati v svet varčevalcev v krajevnih skupnostih na območju podružnice, kjer žive njeni varčevalci, se bo svet varčevalcev sestel in začel izpolnjevati svoje poslanstvo.

MG

KRATKE NOVICE

CERKVENJAK:

Osnovna organizacija ZSMS aktivno deluje. Pred kratkim so na letni konferenci ponovno izvolili za predsednika Feliksa Fekonja. Mladi so si v kletnih prostorih osnovne šole uredili klub mladih, kjer se tudi redno sestajajo. Dejavnosti so tudi na kulturnem področju, saj sodelujejo s programom na vseh krajevnih praznikih in prireditvah.

J. L.

ČREŠNJEVEC:

V okviru komemorativne slovesnosti in poimenovanja osnovne šole po revolucionarju Veljku Vlahoviču je izšla tudi druga številka šolskega glasila „Prvi koraki“. V njem je okrog 60 prispevkov učencev te šole naklada pa je 200 izvodov.

V. H.

DOLENA:

Na območju krajevnih skupnosti močno pogrešajo kakšen dislociran proizvodni obrat, kjer bi lahko našli delo mladi, ki zdaj največ odhajajo na začasno delo v tujino. Na območju krajevnih skupnosti je 243 gospodinjstev, v tujini pa okrog 70 delavcev. Precej je doma takih, ki životarijo le ob priložnostnih zaposlitvah.

N. B.

DOBRINA PRI ŽETALAH:

Obrat pletarne proizvodnega podjetja „O. Meglič“ iz Ptuja posluje na robu rentabilnosti. Dejanska cena posameznega izdelka je mnogo višja od tiste, ki jo lahko dosežejo na trgu, saj se ročno delo na trgu ne vrednoti tako kot bi se moralo. V obratu je 22 redno zaposlenih delavcev, lani pa so pričeli še 25 delavcev, ki pletejo izdelke na domu, kar večini v tem pasivnem kraju pomeni edini denarni vir dohodkov.

N. B.

GOČOVA:

Pred nedavnim je imelo gasilsko društvo svoj 20. občni zbor. Po oceni dosedanjega dela so sprejeli še delovni načrt za letošnje leto in statut društva. Za novega predsednika so izvolili Alojza Šalamuna. Društvo je trenutno najbolj potrebno ustrezno gasilsko vozilo, upajo, da ga bodo nabavili še letos.

J. L.

JUROVSKI DOL:

Mladi so posebno prizadevni na kulturnem področju, zlasti v folklorni skupini, ki deluje že 5 let v okviru prosvetnega društva. Nastopajo predvsem s slovenskimi plesi, pravijo, da obvladajo skoraj vse, nimajo pa še ustreznih noš, prizadevajo si, da bi jih čimprej nabavili.

J. L.

ORMOŽ:

Prejšnjo sredo in četrtek je bil tu posvet o proizvodnji in predelavi perutninskega mesa, ki ga je pripravil jugoslovanski inštitut za tehnologijo mesa. Posveta so se udeležili predstavniki proizvajalcev perutninskega mesa iz vse Jugoslavije. Med drugim so oblikovali zahtevo, da je nujno čimprej uskladiti zakonske predpise s stopnjo razvoja perutninske industrije.

F.

KIDRIČEVO:

Osnovna organizacija sindikata TGA „Boris Kidrič“ je pripravila program druženopolitičnega izobraževanja delavcev za letošnje leto. Za izobraževanje sindikalnih delavcev so namenili 35.000 din, za izobraževanje kadrov v samoupravnih organih pa 48.000 dinarjev.

FM

GRADIŠČE:

Dramska skupina osnovne organizacije ZSMS se je skupno s kulturnoprosvetnim društvom v letošnjem zimskem času predstavila v šestih krajevnih središčih lenarske občine, na domačem odru pa kot trikrat z Nušičovo komedijo „Pokojnik“, ki jo je režiral Marjan Toš, sodeloval pa je tudi Jože Zupan, član SNG Maribor. S to komedijo so se mladi iz dramske skupine vključili v proslavo 100-letnice rojstva Ivana Cankarja in 19 srečanje gledaliških skupin Slovenije. ki bo v Gornji Radgoni od 20. do 24. aprila letos.

J. L.

LENART V SLOVENSKIH GORICAH:

Občinski svet ZSS je letos že organiziral sindikalne športne igre. Na tekmovalju v košarki je sodelovalo 5 ekip. Najboljša je bila združena ekipa Agrokombinata in Alme. Tekme so bile v telovadnem domu OŠ v Zg. Ščavnici, ogledalo pa si jih je lepo število gledalcev.

Pred dnevi je bil občni zbor planinskega društva, ki si ga je udeležilo tudi precej mladih. Med drugim so sprejeli program dela za letos, najaktivnejšim članom so podelili priznanja, trem najzaslužnejšim pa knjižne nagrade.

N. P.

POLJČANE:

V avli osnovne šole je bilo prejšnji teden srečanje dramskih in recitatorskih skupin v območju občine Slov. Bistrica. To je bila prva prireditev te vrste v okviru srečanj „Naša beseda“. Veliko zanimanje za prireditev je organizatorje spodbudila, da so se predstavili dvakrat, najprej mlajšim v večernem času pa še starejšim občanom.

V. H.

SLOVENSKA BISTRICA:

Pred kratkim je izšla letošnja druga številka METALURGA, glasila delovnega kolektiva IMPOL, ki izhaja v 2300 izvodih. Največ vsebine je namenjeno praznovanju mednarodnega dneva žensk, nadalje družbenemu izobraževanju in delegatskim odnosom ne manjka pa tudi humorja.

V. H.

VITOMARCI:

Krajanji so praktično brez družbenih prostorov, ki jih najbolj pogrešajo mladi in vodstva druženopolitičnih organizacij ker nimajo prostora za sestajanje, doslej so ga lahko dobili le v gostini. Načrtujejo, da bodo s skupnimi močmi zbrali potrebna sredstva za popravilo stare šolske zgradbe, kjer bi si uredili prostore za sestajanje mladi pa tudi manjšo telovadnico.

mš...

PTUJ:

Prizadevamo si, da bi v predšolsko varstvo zajeli kar največ otrok. ob tem pa se premalo zavedamo, da učenci, zlasti v prvih letih osnovnega šolanja prav tako potrebujejo varstvo. To potrjujejo podatki iz ankete, ki so jo opravili v OŠ „Franc Osojnik“ v Ptuj, kjer je kar 53 odstotkov učencev doma brez varstva dokler se starša ne vrmeta z dela.

N. B.

Aktivna rekreacija delovnih ljudi — osnovne organizacije sindikata

Telesnokulturna skupnost Ptuj si je v letošnjem letu zadala nalogo pritegniti čimveč delovnih ljudi k množični rekreaciji. To veliko nalogo pa bo lahko opravila le v sodelovanju z osnovnimi organizacijami sindikata v organizacijah združenega dela. Žal je danes v ptujski občini le malo tistih organizacij, ki posvečajo aktivni rekreaciji svojih delavcev zadovoljivo pozornost. Ena izmed redkih je TGA „Boris Kidrič“ v Kidričevem, ki je za svoje delavce pripravila 10-dnevni rekreacijski brezplačni dopust v Plavi laguni pri Porču. Delavci pa se ukvarjajo z rekreacijo tudi doma, saj so že v mesecu januarju pričeli z vadbo v rekreativnih športnih panogah, to je v mlačnem nogometu, košarki, rokometu, odbojki, v vojaškem peterboju in v orodni telovadbi. Vadba je v telovadnici osnovne šole v Kidričevem v večernih urah.

Prav gotovo je primer o tovarne v Kidričevem vreden posnemanja.

Izgovori, da ni prostora, kjer bi lahko zadovoljivo vadili, so prazni. V Ptuj je na primer dovolj telovadnic, ki so proste v večernih urah, pa tudi pomlad, ki se je pričela nudi nemalo možnosti za rekreacijo. Seveda je poglavitni problem pri rekreaciji njena organizacija. Prav tu pa so sindikalne organizacije odgovorne. Delavske športne igre so le drobce v primerjavi z možnostmi, ki so na voljo. Zadnji čas je, da ne samo spregovorimo, temveč tudi storimo nekaj na področju rekreacije, saj vemo, da rekreacija veliko pomeni pri delovni sposobnosti človeka.

Ko že govorimo o animatorjih kulture v organizacijah združenega dela, nikar ne pozabimo na organizatorje, telesne kulture, ki niso nobena modna muha. Res pa je da vsa prizadevanja ne bodo rodila sadu, če delavci sami niso zainteresirani za rekreacijo temveč predvsem v tem, da pritegne čimveč delovnih ljudi k aktivni

rekreaciji. Takrat, ko bodo sindikalne organizacije opravile to

nalogo, bo tudi naloga, ki si jo je zadala ptujska telesnokulturna skupnost, to je množična rekreacija, res izpolnjena. In za konec še to: nikar pričakovati, da bo telesnokulturna skupnost tista, ki bo opravila delo osnovnih organizacij sindikata, saj dobro vemo, da primanjkuje v naši občini ogromno telesnovzgojnega kadra, končno, osnovne organizacije sindikata niso same sebi v namen.

N. P.

50 traktorjev na brezplačnem pregledu

V ponedeljek 22. marca so pri Tehnoservisu, TOZD KK Ptuj in v sodelovanju z obratom za kooperacijo „Jože Lacko“ brezplačno pregledali in odpravili napake na 50 traktorjih.

Začelo se je leta 1964, ko so se skušali poslati za 1. april in objavili, da tega dne brezplačno popravljajo kmetijsko mehanizacijo. Takrat je veliko kmetovakev vzelo prvoprilsko šalo zares, pripeljali svoje železne konjičke, mehaniki pa so hoče-noče začeli popravljati in to zastoj.

Od tega leta dalje so vsako pomlad pred setvjo organizirali brezplačni tehnični pregled in kmetom dajali tudi razna navodila in navete, kako pravilno izkoristiti traktor.

Direktor TOZD, Alojz Gamza, nam je povedal, da so v ponedeljek pričakovali sicer večji odziv, vendar tudi 50 traktorjev ni malo. Če bi vso delo zaračunali, je to dobrih 15.000 dinarjev, brez rezervnih delov, ker so tega dne dajali zanje 5 % popust.

Što akcijo so dosegli dvojje: poleg nemotenih spomladanskih opravil bo kmetom dobrodošel marsikateri nasvet, ki so ga dobili ob pregledu svojega traktorja. Vse odpravljene pomanjkljivosti pa so porok, da ne bo zastoj pri setvi, ker spomladanska dela že kasni, zato bodo morali biti letos traktorji izkoristeni do maksimuma.

Kmetovalec FRANC TEMENT iz Sobetinc 39 ima sicer novi traktor, vendar se je kljub temu poslužil te ugodnosti kot kooperant obrata „Jože Lacko“. Ta pomoč je v tem času zelo vspešna tudi za mladega kmetovalca in meni, da bi bilo potrebno večkrat na tak ali podoben način pritegniti mlade ljudi, da ne bodo odhajali z naših kmetij.

M. SNEBERGER

Traktorji na brezplačnem pregledu na dvorišču Tehnoservisa Ptuj

Foto: Kosi

Gasilsko društvo Jablane slavi 90-letnico svojega obstoja

(nadaljevanje)

V letu 1925 so bila na območju takratne občine Cirkovce že tri gasilska društva. Leta 1930 je GD Cirkovce nabavilo motorno črpalko znamke „Smrekar“. Takrat so društvo vodili: Franc Frangeš, Jožef Kmetec in Valentin Pernat. Nova črpalka je precej stala, odplačali so jo z denarjem, ki so ga zbrali po vaseh. V ta namen so zbirali tudi zrnje in krompir.

Društvo je takrat prav gotovo imelo aktivne člane, ki jih lahko vidite tudi na sliki, saj so že leta 1935 kupili tudi rabljen gasilski avtomobil. Društvo je takrat vodil Janez Korže. Za tedanjí čas moderno opremljeno društvo je lahko sodelovalo pri gašenju požarov po celem Dravskem polju. Večina članov društva je bila že nekoliko v letih, zato kljub dobri volji niso zmogli vsega dela. Zaradi tega sta občina Cirkovce, njen župan je takrat bil Simon Lah in gasilska župa iz Ptuja pooblastila Andreja Sagadina iz Mihove, da organizira društvo tako, da bo spet delovalo z enako zagnanostjo kot pred leti.

Štefan Ekart pripoveduje: „Sagadin in župan Lah sta prišla k meni in h kolegu Antonu. Predlagala sta, da naj midva prevzamemo odgovornost za požare in s tem za društvo. Rekla sta, da naj pripeljeva orodje iz Cirkovce v Jablane. Midva sva se strinjala in tako smo leta 1938 prestavili sedež gasilskega društva v Spodnje Jablane, preimenovali smo ga tudi v GD Jablane.“

Takrat so izvolili nov odbor: Štefan Ekart, načelnik, Anton Ekart, poveljnik in Gašper Murko,

tajnik. V društvo so se sečlanili vsi polnoletni moški iz Sp. in Zg. Jablan. Ker gasilskega doma niso imeli, so orodje spravili kar pri Ekartovih v kleti.

Med drugo svetovno vojno in nemško okupacijo je društvo delovalo naprej. Načelnik Ekart je z izgovorom, da je potrebna na tem območju dobra gasilska enota, dosegel, da nekaterih članov GD niso mobilizirali v nemško vojsko, čeprav se vsi tega niso mogli izogniti. Precej članov je podpiralo NOB, nekateri pa so tudi sami aktivno sodelovali.

Po osvoboditvi so gasilsko društvo obnovili. Med prvimi nalogami je bila postavitev gasilskega doma, saj so Ekartovi klet potrebovali za svoje gospodarstvo. V stiski je gasilec odstopil majhno shrambo Jože Fingušt. Leta 1952 sta prevzela vodstvo društva Leopold Letonja in Alojz Mlakar. Njuni osnovni cilj je bil: postavitev gasilskega doma pa naj velja kar hoče. Z njima so bili vsi jablanski gasilci, zato je bil leta 1956 gasilski dom tudi pod streho. Manjkala mu je le fasada, ki so jo uredili deset let pozneje.

Leta 1956 je bila motorna črpalka, nabavljena 1930, že povsem dotrajana. Od TGA „Boris Kidrič“ v Kidričevem so kupili staro motomo črpalko, ki je bila knjigovodsko že odpisana. Tudi jablanski gasilci so kmalu spoznali, da je le še za staro železo, saj je delovala samo takrat, ko je bila „dobro volje“. Leta 1966 je društvo razvilo svoj društveni prapor. Od Zdravstvenega doma v Ptuj pa so še istega leta kupili rabljen avtomobil.

(dalje prihodnjič)

Delavni in podjetni gasilci z novo motorno črpalko leta 1930.

KNJIGA O KVEDRU OB 10—LETNICI NJEGOVE SMRTI

(Odlomki iz monografije Dušana Kvedra-Tomaža, ki jo je napisala Vida Rojic)

(nadaljevanje in konec)

Leto 1944:

15. julija je izdal glavni štab Kvedru potno dovoljenje. Z letalom se je odpeljal iz Bele Krajine najprej na sedež Glavnega štaba NOV in PO Hrvatske. Tam mu je izdal 18. julija objavo za pot v Bari, oporišče za zvezo med jugoslovansko vojsko in zavezniki v Italiji. Šele iz Barija je prispel na otok Vis, kjer je bil od junija 1944 sedež vrhovnega štaba NOV in PO Jugoslavije.

Kveder je bil na sedežu vrhovnega štaba imenovan za glavnega pomočnika načelnika vrhovnega štaba ...

Na Visu je zajež Tomaža val vojaškega življenja, ki je utripalo z velikim optimizmom, saj je vojska moč nasprotnika usihala iz dneva v dan.

...17. oktobra je Kveder odpotoval v Beograd, ki so ga enote NOV in Rdeče armade osvobodile 20. oktobra ...

7. novembra pa je prispela v vrhovni štab iz Slovenije žalostna vest o smrti poveljnika glavnega štaba NOV in POS, Franca Rozmana-Staneta, ki se je smrtno ponesrečil ob eksploziji angleškega minometa. Vest je sporočil politični komisar glavnega štaba Boris Kidrič.

Za Kidričevo depešo je prispela še depeša CK KPS, naslovljena na CK KPJ. V njej piše: „Za komandanta GSS predlagam generalmajorja Kvedra, za v. d. načelnika GSS podpolkovnika Mileta Kilibardo.“

Član CK KPJ in vrhovnega štaba NOV in POJ Edvard Kardelj-Kristof je odgovoril Borisu Kidriču z depešo: „Kadri, ki jih želiš so pripravljeni in čakajo na direkten avion.“

Kveder je prispel v Slovenijo 25. novembra zvečer. Pripeljal se je skupaj z generalom Milanom Lahom. Na letališču v Beli Krajini so ju čakali člani glavnega štaba s komisarjem Borisom Kidričem ...

...Kveder je postal poveljnik slovenske osvobodilne vojske v času, ko je bilo pričakovati vsak dan, da bo Hitlerjeva Nemčija položila orožje. Njegova najpomembnejša naloga je bila, da osvobodilna vojska osvobodi vse slovensko etično ozemlje na Koroškem in v Slovenskem Primorju. Tudi Trst naj bi bil pripojen kot svobodna luka Jugoslaviji, saj leži v slovenskem zaledju ...

Po Kvedrovem prihodu v glavni štab je štela slovenska osvobodilna vojska v bojnih enotah okrog 24.100 borcev in bork, v zalednih pa še 9.350. Vojska je bila od neprestanih dolgotrajnih bojev na moč utrjena in je upadala številčno spričo izgub in slabega priliva novakov. O hudem položaju v slovenski vojski sta obvestila Kveder in Kidrič vrhovni štab 2. decembra.

Leto 1945

...Načelnik GS NOV in POS Mile Kilibarda je o poveljniku Kvedru izjavil med drugim:

„Kot komandant glavnega štaba je vnesel Kveder v delo mnogo novih sodobnih prvin. Pri njegovi izredni organizacijski sposobnosti, sem se večkrat spraševal, odkod črpa ideje. Spraševal sem se, ali so pridobljene od drugod, ali so jih rodile izkušnje v španski vojni, ali pa jih je rodil njegov duh, njegov smisel za preučevanje in analize. Nazadnje sem se prepričal, da rojevata njegove ideje obširno znanje in izredna intuicija. Kvedrov smisel in sposobnost za politično in vojaško delo, njegov optimizem in vedrina, s katerima je razsvetlil vse temne okoliščine, so bile značilne lastnosti tega vodilnega organizatorja slovenske osvobodilne vojske.“

Številni dokumenti glavnega štaba NOV in POS iz leta 1945, predvsem dopisi in depeše, ki sta jih komandant Kveder in komisar Kidrič pošiljala enotam širom po Sloveniji, pričajo o vlogi, ki jo je odigral glavni štab pri vojaških operacijah v zadnjih vojnih mesecih.

...1. marca je prispela v glavni štab depeša vrhovnega štaba o preimenovanju NOV v Jugoslovansko armado, štaba NOV in POJ v generalštab JA, glavna štaba NOV in POS pa v glavni štab Slovenije. Naslednjega dne je poslal generalštab JA depešo o ustanovitvi IV. armade. 27. marca je bil Boris Kidrič razrešen dolžnosti političnega komisarja glavnega štaba. Na njegovo mesto je bil imenovan Viktor Avbelj.

...7. maja je prispel Kveder v Trst, 8. maja pa je bil imenovan za komandanta Trsta. Istega dne je generalštab JA razpustil glavni štab Slovenije, slovenske enote pa so spadale pod IV. armado.

S prevzemom nove dolžnosti je Kvedru prenehalo obdobje, ki ga je uvrstilo med junake osvobodilnega boja jugoslovanskih narodov o katerih je sam zapisal: „Postali so simboli hrabrosti. S prezirom smrti in neugnanim srcem in ognjem so lomili vse stare vojaške zakone zmogljivosti. Sledil jim je narod, čeprav se je zdel v začetku domovinske vojne upor golorokega naroda proti mogočnemu sovražniku blazen in brezupen. Pripomogli so, da slovenski narod pod okupatorjem ni klonil kljub strahotnemu nasilju in kričečemu nesorazmerju materialnih sil, ampak je razvil iz partizanskih skupin regularno vojsko, sposobno razbiti silne sovražnikove ofenzive.“

General podpolkovnik D. Kveder, fotografiran preden je zapustil službo v JLA (leta 1955).

NOGOMET

Drava - Maribor 1:1 (0:1)

V hitri in ostri igri sta ekipi pokazali dopadljiv nogomet, ki si ga je ogledalo preko 300 gledalcev. Boljši del moštva sta bili obe obrambi, ki sta znali pravočasno razbijati napade nasprotnika.

Tako domači kot gostje niso nastopili v popolni postavi radi boleznij in poškodb. Tekmo je dobro vodil Vogrinčič iz Ptuja.

Drava - Železničar 3:0 (1:0)

Dravaši so v zadnjih preizkušnjah pokazali pravo vrednost ter s podrobno in dopadljivo igro premagali nasprotnika z visokim rezultatom. Domačine je povedel v vodstvo V. Plajnshek. Kmalu za tem je imel Korenjak priložnost vodstvo zvišati, streljal je enajstmetrovko, ki pa jo je vratar ubranil.

Z nekaj menjavami se je nadaljeval drugi del tekme, kjer so domačini zaigrali še bolj in kmalu je Verdenik vodstvo zvišal. Minuto pred koncem pa je Vlado Plajnshek postavil končni rezultat.

Tekmo pred okrog sto gledalci je dobro vodil sodnik Ščurič iz Ptuja.

ROKOMET

Drava - Polet 27:23 (14:13)

Med tednom so ptujski rokometišti gostovali v Murski Soboti ter z dobro igro presenetili člana prve slovenske lige ter ga gladko premagali. Tokrat so Dravaši nastopili kompletni ter prikazali dopadljiv hiter rokomet.

Uspešni so bili za Dravo Zlatko Gramc 10, Bezjak 7, Kajzersberger 6, za domačine pa Benko 11, Sapač 6 in Glažar 3.

Tekmo sta dobro vodila Krajnc in Hartman iz Murske Sobote.

Drava - JLA Ptuj 29:19 (14:10)

V prijateljski trening tekmi so dravaši s prepričljivo in dobro igro nadigrali igralce ptujske garnizije.

Drava - Jožica Flander 7:10 (4:2)

V prijateljski trening tekmi so pionirke izgubile s svojimi sovrstnicami. Kljub zelo dobri igri v prvem delu pa v nadaljevanju niso znale zaustaviti nasprotnice, ki so zlasti z hitrimi protinapadi dosegle zmago.

Za goste so bile uspešne Markuš 4, Kodrič 3, Mikola, Pintarič in Pšajd 1, za domačinke pa Černe 4, Grajfoner 2 in Pišek 1 gol.

Drava - Kovinar 12:27 (5:13)

V drugi tekmi so nastopile članice, ki so visoko izgubile proti Mariborčankam. Zlasti po zaslugi nerazpoložene domače vratarke Sitzenfrei, ki si glede na renome mladinske reprezentance – vratarke tega ne bi smela dovoliti.

Za Kovinar so bile uspešne Vaupotič 10, Bašič 9, Pšajd 4, Volmajer 2, Pivec in Markuš po 1 gol, za Dravo pa Brumen 4, Sirec 3, Merc 2, Brglez, Černe in Krajnc po 1 gol.

KOŠARKA

GIMNAZIJA SREDNJEŠOLSKI PRVAK

Na občinskem srednješolskem prvenstvu, ki je bilo v športni dvorani Mladika so nastopile ekipe ŠCGU, ŠCKS in Gimnazije Ptuj. Pri mladincih so bili doseženi naslednji izidi: Gimnazija : ŠCGU 56:55, Gimnazija : ŠCKS 75:37, ŠCGU : ŠCKS 40:37. Vrstni red: Gimnazija, ŠCGU in ŠCKS.

Pri mladinkah pa so izidi naslednji: ŠCGU : ŠCKS 19:11, Gimnazija : ŠCKS 29:10, Gimnazija : ŠCGU 35:25. Vrstni red: Gimnazija, ŠCGU in ŠCKS.

Vse tekme so zelo dobro vodili Galun iz Slovenske Bistrice ter Centrih, Miran Marčič in Robert Filipič iz Ptuja. Občinski prvak (pri mladincih in mladinkah) je prejel lep pokal vse ekipe pa diplome.

Za najuspešnejšega košarkarja in realizatorja je bil proglašen Matjaž Šatler 31 košev, za odlično realizatorko in igralko pa Helena Dobrijevič s 24 koši. (oba iz ekipe Gimnazija).

anc

Umrli je ČENDA ŠEDLBAUER

19. MARCA 1976 NAS JE PRETRESLA VEST O NENADNI SMRTI KULTURNEGA DELAVCA, ČELISTA PROF. ČENDA ŠEDLBAUERJA

Na začetku šol. leta 1928/29 se je Šedlbauer, rojen Čeh in bivši član praške filharmonije, še ves mlad in poln načrtov vključil v ptujsko glasbeno življenje. Novo delovno mesto je našel kot profesor čela na ptujski glasbeni šoli, ki jo je tedaj upravljal znani slovenski skladatelj in glasbeni pedagog prof. Karol Pahor.

Kmalu po Šedlbauerjevem prihodu v Ptuj so na šoli ustanovili klavirski trio, ki so ga sestavljali violinisti Pahor, čelist Šedlbauer in pianistka Anka Soelch. Trio je uspešno koncertiral v Ptuj in izven njega. Leta 1930 je ravnatelj Pahor odšel na novo službeno mesto na mariborsko učiteljsko in tedaj je upravo šole prevzel Čenda Šedlbauer do prihoda Miroslava Logarja v naslednjem letu. Jeseni 1931 smo na Šedlbauerjevo pobudo ustanovili v glasbeni šoli matični godalni kvartet, Miroslav Logar I. violina, Drago Hasl II. violina, Julij Pavletič viola in Čenda Šedlbauer violončelo. Kvartet je prirejal koncerte v Ptuj, Ormož, Ljutomer in Rogatec ter preko ljubljanskega radija.

Leta 1930 je prenehalo delovati slovensko pevsko društvo, ki je bilo ustanovljeno že 1884. Čendi Šedlbauerju je pripadla pomembna naloga, da je v novih pogojih

pod okriljem glasbene matice zbral prejšnje in nove pevce v obnovljeni moški pevski zbor.

Prvič je zbor nastopil pri Masarykovi proslavi, 29. nov. 1930. Čez dve leti se je moški zbor razširil v mešani pevski zbor. Dirigentstvo je bilo poverjeno prof. Šedlbauerju, ki ga je potem zelo uspešno vodil.

Leta 1938 je Šedlbauer odšel iz Ptuja v Ljubljano k operi, kjer je do svoje upokojitve deloval kot čelist solist orkestra opere in baleta. Prof. Čenda Šedlbauer je s svojim vsestranskim glasbenim udejstvovanjem celo desetletje, od 1928 do 1938, posvetil glasbenemu življenju v Ptuj. Bil je izredno dobrodušen človek in vsi Ptujčani smo ga imeli radi, saj je tudi sicer bil družaben človek. V sebi je združeval dve žlahtni človeški lastnosti — temperament odličnega muzika in humanist. V Ptuj je našel tudi svojo življenjsko družico, splošno priljubljeno meščansko šolsko učiteljico Vido Hinterlehner.

Starejši Ptujčani se v mislih radi vračamo k živahnemu glasbenemu življenju predvojnega Ptuja, posebej v času spoštovanega dirigenta Čenda Šedlbauerja. Spomin nanj nam bo ostal vedno lep in drag.

Drago Hasl

V nedeljo vabimo v Apače!

Zveza kulturno prosvetnih organizacij Ptuj in domače prosvetno društvo Apače, organizirata v nedeljo, 28. marca 1976 v kulturnem domu v Apačah, ob 18. uri revijo tamburaških orkestror občine Ptuj. V reviji, ki je posvečena jubileju 35-letnice vstaje in 35-letnice OF, bodo nastopili tamburaški orkestri iz Apač, Cirkove, Gorišnice, Vitomarcev, Majšperka in Ptuka. K prazničnemu obležju pa bo prispeval še pihalni orkester iz Bukovec, ki bo že pred prireditvijo veselo zaigral. Oba prireditelja vabita, da jih v nedeljo obiščete, orkestri pa zatrjujejo, da bodo „napeli vse strune“ in zaigrali, kar se da najbolje.

MG

„TRIJE VAŠKI SVETNIKI“ v Desencih

V gasilskem domu Franca Osojnika v Desencih je mladina gasilskega društva, 14. marca uprizorila veseligr „Trije vaški svetniki“. Novo lepo okrašeno dvorano so mladi in stari napolnili do zadnjega kotečka in se tudi od srca nasmejali. Sodelovalo je 14. igralcev, med njimi polovica prvič, ki je ognjeni krst dobro prestala.

Ni odveč na kratko opisati, s kakšno prizadevnostjo so igralci hodili vsak drugi večer na vaje. Vadili so v gasilski garaži, avtomobil pa so medtem postavili na dvorišče. Na hladno, kot pravimo. Tudi igralcem na vajah je bilo hladno, zato so v garaži postavili peč. To je najbolj občutil predsednik gasilskega društva, ki ima v neposredni bližini gasilskega

doma svojo drvarnico, saj so mu pri vsaki vaji pokurili po tri korpe drv.

Vendar mu tega ni bilo žal, ko so mladi igralci, čeprav so vadili le kratek čas, korajžno nastopili in brez treme in vidnejših napak odigrali svoje vloge. To so potrdili tudi gledalci z navdušenim plaskanjem.

Vaje je vodil in režiral Alojz Toplak, kulturno — prosvetni referent G. D. Delo je oblikoval režiser Peter Malec iz Ptuja, za kar so mu hvaležni vsi igralci in gasilci. Zupana je odigral Franci Arnuva v stilu pravega župana starega kova, pa tudi vsi drugi so se enako dobro odrezali, da so se jim gledalci resnično nasmejali od srca.

F. R.

Dr. Fran Brumen

Motnje v spolnem razvoju

(Nadaljevanje in konec)

Pri dečkih se kaže prividna dvospolnost v predčasnih prividni puberteti, ko se zgodaj razvijejo sekundarni spolni znaki (spolni znaki, ki nimajo aktivne vloge pri oploditvah). Posebno značilen je nesorazmerno velik penis pri istočasni orknjenosti mod.

Vzroki za tak razvoj ležijo, kot že omenjeno, v MOTENEM NENORMALNEM HORMONSKEM DELOVANJU NADLEDVICNE ZLEZE, kar se dogaja pod vplivom vrojenih dednih lastnosti že pred rojstvom, še v fetalnem življenju.

DIAGNOZO ugotovimo po navedenih, na zunaj vidnih znakih, ki se izražajo v anomalijah

razvitosti primarnih in sekundarnih spolnih znakov in v nenormalni razvitosti in oblikovnosti posameznih telesnih delov. Diagnozo pa lahko tudi potrdimo s specifičnimi laboratorijskimi preiskavami.

KLINIČNA SLIKA POSTNATALNE OBLIKE ADRENOGENITALNEGA SINDROMA (oblika, ki nastane in se razvije šele po rojstvu), je pri ženskem spolu prav tako značilna in izražena v dobro opazni virilizaciji (pomožanje): motnje v razvoju skeleta, prvotno pomanjkanje mesečnega perila, v zrelejših letih pa izostanek menstruacij.

Pri dečkih se pojavi prava rana puberteta, pa tudi mešane oblike

Delo zanesenjakov

Mogoče je naslov nekoliko nenavaden, toda z globljim analiziranjem vsebine naslova, bi prišli do resničnih spoznanj, s katerimi se morajo spoprijeti ljudje, ki hočejo in želijo delati na kulturnem področju na vasi.

Kot konkreten primer bi hotel omeniti delo P. D. „Franček Kožel“ iz Cirkulan. Omenjeno društvo deluje že 76. leto, kar je že lepa starost. Da pa ne bi ostali in zaostajali za drugimi društvi, se morajo delovni člani tega društva spoprijemati in boriti z mnogimi in težkimi problemi. V tem društvu delujeta za enkrat še samo mešani pevski zbor in dramska sekcija.

Poglejmo, kje in kakšne so te ovire, ki jih spremljajo iz dneva v dan. Ljudje so na tem delu Haloz voljni in želijo delati, kot argument k temu bi navedel samo, kdaj in od kod prihajajo ti ljudje na vaje, kajti te so potrebne za uspešno delo in so v poznih večernih urah. Že iz samega reliefa tega haloškega območja je razvidno, da tu ni strnjnih naselij, osnovna panoga teh ljudi je kmetijstvo. Ta človek mora iti peš do 3 km, da pride na vaje, prav tako pa tudi toliko domov, in to po trdem celodnevem delu na težki haloški ilovici, če iz nje hoče izvelči kak dinar. Morda se bo kdo vprašal, zakaj omenjam prav te ljudi. Saj ti so še edini ostali v teh krajih. Zato upravičeno lahko govorimo o zanesenjaki, že zaradi tega, pa tudi iz drugih vzrokov, ki jih bom omenil.

V Cirkulanah nimamo kulturnega doma, Zgodovinskih vzro-

kov, zakaj ga nimamo, ne bi navajal, ker to ni moj cilj. Nimamo ustreznega prostora, kjer bi lahko imela rekvizite dramska sekcija pa tudi pevski zbor. Z načelom „znajdi se“ smo do sedaj nekako shajali in se zadovoljili s prostorčkom, v katerem je knjižnica in pa nekaj omaric v katerih so dramski rekviziti. Dva človeka se tu s težavo gibljata!

To še ni vse. Tudi pri ljudeh, ki bi morali imeti razumevanje do našega dela se včasih zatakne. Pri teh ovirah bi marsikdo vrgel puško v koruzo. Ljudje so pa voljni delati in jih takšni problemi ne vržejo s tira. Opozorjam pa, da človek enkrat, dvakrat gre preko tega, tretjič pa ...

Kljub vsem težavam se je dramska sekcija pred kratkim dvakrat predstavila domačemu občinstvu. Uspeh trdega dela ni izostal in človek pozabi na vse oburnem aplavzu domače publike. Mnenja sem, da jih tudi v gostovanjih ne bi izžvižgali. Predstavili so se z delom Pere Budaka „Klopčič“. Prav tako tudi mešani pevski zbor našega društva uspešno deluje in se udeležuje na vseh kulturnih prireditvah.

Občani naše krajevne skupnosti že dolgo čutimo potrebo po prepotrebem kulturnem domu, v katerem bi imele prostor vse organizacije, katere tare sedaj močna prostorska stiska. A, kulturni dom, kako velike in optimistične želje? In vendar se bo moralo nekaj narediti, da ne bo zanesenjaško delo teh ljudi zamrlo!

Jože Klinc

DELO DRAMSKIH SKUPIN

Številnim dramskim skupinam, ki delajo na terenu, se je v letošnjem letu priključila še dramska skupina v Naračah. Zimski in zgodnji pomladanski čas, je čas, ko je delo le-teh najbolj plodno in takrat nas po navadi razvesele s premierskimi nastopi. Opaziti je, tudi, da njihova kvaliteta raste od nastopa do nastopa.

Dramska skupina prosvetnega društva „Stane Petrovič“ iz Hajdine, ki smo jo že imeli priložnost videti na občinski dramski reviji v letu 1974 v Petanovi igri, Večna lovska, je v soboto, 20. marca, svojim zvestim igralcem, predstavila dramo „Stilmonski župan“. Igro je obogatilo tudi nekaj starejših igralcev. Režiral jo je Maks Kampf.

MG

tovornjak odpeljal po vino na Sušak. Obljubil je tudi, da bo z lastnikom, oziroma šoferjem tovornjaka govoril še drevi, jaz pa naj na tovrnjak počakam pri mitnici na Rudniku. Tovornjak je bil na mitnici naslednjega jutra ob 4. uri, vendar je bil v kabini že en sopotnik. Meni je šofer ponudil prostor zadaj med sodi na odprtem tovornjaku.

Do Sušaka sem resda prišel živ in brez večjih težav, toda prehladil sem se tako, da govoriti sploh nisem mogel, pa tudi vstati ne, ker so bili sklepi trdi od revmatizma. Šofer je bil toliko priazen, da je stopil v prvo sušaško lekarno in mi prinesel še nekaj zdravil, ker aspirin, ki sem ga vedno imel pri sebi, ni dovolj zalegal. Temperatura zraka se je okoli poldneva toliko dvignila, da je tudi ta pripomočla, da so se sklepi nekoliko „odtajali“ in da sem lahko še isti dan, bilo je 1. aprila 1936, ko se je začel redni sezonski ladijski promet, odpotoval proti jugu.

Ker se je letoviška sezona šele začela, je bila ladja le do polovice zasedena. Najel sem si stol ležalnik in opazoval, če le ni morda koga med potniki, ki bi me poznal. V tem primeru bi imel eno skrb več, kako prikriti resničen namen svojega potovanja. Lahko bi sicer omenil, da sem bolan in da grem na južno sonce zdraviti svoj revmatizem, toda najbrže bi dobil odgovor, da je bolje iti prej v toplice in šele pozneje kam na morje. Toda nikogar ni bilo, ki bi mu moral prikrivati, kam grem.

V Komiži se seveda nisem prijavil. Stanoval sem pri šolskem slugi, ki je bil dober znanec knjigarnarja Pavla Brajerja, oziroma pri njem zaposlenega kurirja, komiškega domačina. Brajerjev kurir je bil mlad fant, sedemnajstletnik, ki so ga zelo zanimala knjige, zato se je v knjižgarni v Zagrebu tudi zaposlil. Postal je levčar in se je v Komižo vračal le na dopust. Pomagal je organizirati URSovo sindikalno podružnico za delavce in delavke tamkajšnje tovarne ribjih konzerv. Ker sem bil v Komiži v času velikonočnih praznikov, ko je bil tu neke vrste katoliški misijon, je bilo s prižnice tudi dosti govorjenja o tem, zakaj se celo delavke organizirajo v brezbožnem rdečem sindikatu, ko imajo možnost, da se včlanijo v enega od dveh drugih sindikatov brez razredne osnove.

Kmalu po mojem prihodu v Komižo smo se z glavnimi organizatorji URSovega sindikata pridružili ribičem, ki so odšli na ribarjenje v bližino otočka z modro „špiljo“ in smo se tam pomenili, kako bomo preprečili prehajanje iz razrednega sindikata v enega ali drugega meščanskega. Ker je šlo predvsem za delovne žene, zaposlene v tovarni ribjih konzerv, je bilo sklenjeno, da bomo najbolj zavednim razložili, da ta URSov sindikat ne ogroža cerkve, temveč izkoriščevalce, ki jih žla nekateri duhovniki ščitijo in jim dajejo potuho. Res, kmalu po tem našem sestanku je nek redovnik, ki ni bil domačin, sklical delavke in jim začel razlagati, da ni pravilno, da podpirajo „rdeče“. Nasprotovala so mu tako odločno in ostro, da je končal sestanek in hitro odnesel pete.

spaćenosti. Virilizem, ali pa popačenje moških spolovil v smislu ženskega spola, posebno tedaj, kadar imamo opravka s tumorskimi novotvorbami na žlezi nadledvičnici. Sliko spremlja ginekostacija, kakor imenujemo interseksualno naraščanje dojk, ki sicer pri moškem spolu ostanejo okrnjene. Dalje že prej omenjena ženska oblika dlakavosti (vodoravno navzgor zaključena srčna dlakavost, ki pri moškem običajno končuje v obliki trikotastega vrha in sega navzgor proti popku). Dalje rudimentarni, nepopolno razviti zunanji ženski spolni znaki, ki prikrivajo moško spolnost, impotentnost, ki se izraža od primera do primera v različnih stopnjah in visok ton glasu. Včasih tudi nenormalno stalno nizek krvni tlak, redkeje motnje v presnovi sladkorja.

Zanimivo je dejstvo, da so LE V POSAMICNIH PRIMERIH OPAZNO PRIZADETI ZUNANJI SPOLNI ORGANI. V veliki večini so izraženi le nekateri od zgoraj navedenih vidnih znakov in so v takih primerih spolni organi povsem normalno razviti, tako pri moških, kakor tudi pri ženskah.

Vzroki za tako postnatalno obliko dvospolnosti so razen onih primerov, ki slonijo na vrojenem nagnjenju, VEDNO V NOVO-TVORBAH NADLEDVICNE KAPSULE, ki so lahko karci-

nomatozne v ožjem smislu, ali pa kake druge rakaste vrste, katere v svoji nagli rasti rakastih celic producirajo moške, redkeje ženske spolne hormone. To se dogaja NAJČESČE V OTROŠKI, OŽI-ROMA DORAŠČAJOCI DOBI. Pri odraslih opažamo take spremembe predvsem pri ženskem spolu.

Podrobno RAZPOZNAVNO DIAGNOZO JE VČASIH TEŽKO UGOTOVITI. Poleg splošnega zunanjega videza (habitus), sprememb oziroma anomalij na spolovilih, so potrebne še specialne laboratorijske in tudi rentgenološke raziskave.

PROGNOZA je v nekaterih primerih relativno ugodna in dostopna specialnemu zdravljenju, ki je pogosto tudi kirurškega značaja, katerega smatramo kot izbornega, predvsem v vseh primerih z novotvorbami. Kakor pri večini bolezni, tako je tudi tukaj edino uspešno zdravljenje le tisto, ki začne DOVOLJ ZGODAJ IN DOVOLJ SMOTRNO.

Med zdravlili je na voljo vrsta hormonskih pripomočkov, ki pa jih je treba uporabljati ZELO PREVIDNO IN POD NAJ-STROŽJIM STROKOVNIM NADZORSTVOM.

(Sestavek je dopolnjen po prof. dr. K. Walterju in prof. dr. J. Bommerju.)

KULTURA V PTUJSKI OBČINI DANES IN JUTRI

Pet let je tega, kar je bil v Sloveniji podpisan dogovor o kulturni akciji, podpisali pa so ga sindikati, SZDL in Zveza kulturno prosvetnih organizacij. Javna tribuna „Kultura v ptujski občini danes in jutri“, ki bo petega aprila v Narodnem domu, naj bi poskušala odgovoriti oziroma prikazati položaj kulture v naši občini. Kako daleč smo v kulturi, ali je postala sestavni del slehernega delovnega človeka in občana, kakšne so izkušnje kulturnih ustanov pri širjenju in približevanju kulture delovnim ljudem in občanom, kakšen je materialni položaj organizacij združenega dela na področju kulture z vidika enakega ekonomskega položaja delavcev v kulturi in združenem delu, ali pri oblikovanju in sprejemanju programov kulturnih dejavnosti dovolj sodelujejo tudi uporabniki kulturnih dobrin ali pa kulturne ustanove še vedno nastopajo le zgolj kot ponudniki, kakšna je kulturno-umetniška ustvarjalnost delavcev v združenem delu, njihova vključenost v amaterske kulturno umetniške dejavnosti, kakšna je vsebinska in idejna usmerjenost v amaterskih kulturno umetniških in prosvetnih društvih, kaj lahko nudijo profesionalne kulturne ustanove, amaterska društva, kakšne so želje in potrebe delavcev in občanov, kakšne so najprimernejše oblike posredovanja kulturnih dobrin na te in še na vrsto drugih vprašanj naj bi odgovorila, vsaj poskušala najti odgovore javna tribuna o kulturi v ptujski občini.

Pripravljalci jo osnovna organizacija sindikata kulturnih delavcev in komisija za kulturo in medobčinsko sodelovanje pri občinskem svetu zveze sindikatov, saj so prav sindikati tisti, ki bodo morali posvetiti vso pozornost kulturi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, kulturnemu osveščanju neposrednih proizvajalcev, kar pomeni, da bo potrebno kulturne dobrine prenesti v delovne organizacije, tam podpirati in razvijati kulturne dejavnosti.

Nemogoče je ustvariti drugačen odnos do kulture tako v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela kot v krajevnih skupnostih le preko delegatskih odnosov oziroma enkratnih razprav o programih posameznih kulturnih dejavnosti, zato je prav javna tribuna priložnost, ko lahko v neposredni izmenjavi izkušenj, mnenj in predlogov spregovorimo o dosežanih uspehih, problemih in nalogah v bodoče. Prizadevati si bomo morali za zagotovitev večje dostopnosti kulturnih dobrin in za intenzivnejši razvoj kulturnega življenja slehernega posameznika. Delovni ljudje in občani morajo sodelovati pri pripravljanju kulturnih programov, prizadevati si moramo za stalen dvig kulturno estetske ravni, za aktivnejše vključevanje v kulturno umetniška dogajanja, za stalne stike in dogovore med združenim delom, krajevnimi skupnostmi in kulturnimi ustanovami, kako tako sodelovanje že teče oziroma kakšno bi naj bilo, tudi to naj bi bil eden mnogih odgovorov na javni tribuni.

Na javno tribuno „Kultura v ptujski občini danes in jutri“ so vabljeni vsi delovni ljudje in občani ptujske občine. Na njej bodo sodelovali še: Kulturna skupnost, Pokrajinski muzej, Zgodovinski arhiv, Ljudska in študijska knjižnica, Kino, Radio-Tednik, Zveza kulturno prosvetnih organizacij, Delavsko prosvetna društva Svoboda iz Ptuja, Kidričevca in Majšperka, Folklorno društvo, Turistično društvo in Slikarska kolonija Poetovio.

Slovenska Bistrica

Tradicionalno srečanje bork in aktivistk NOB

Pred nedavnim se je v matični knjižnici Slov. Bistrica zbralo, na danes že tradicionalnem srečanju, okoli 50 žena-bork in aktivistk NOB. Srečanje organizira vsako leto v okviru praznovanja Dneva žena in z namenom obujati in ohraniti tradicije NOB, matična knjižnica Slov. Bistrica.

V uvodnem delu srečanja so učenci Posebne osnovne šole Slov. Bistrica, združeni v pevskem zboru in recitatorji ter ženski pevski zbor KUD Slov. Bistrica izvedli bogat kulturni program. V nadaljevanju pa je Tončka Sagadin-Zenka obujala svoje spomine na boje v času NOB na območju bistriške pa tudi sosednjih občin. V obujanju spominov pa so se aktivno vključile mnoge prisotne na letošnjem srečanju.

Srečanje bork in aktivistk NOB v matični knjižnici

Foto in tekst: V. Horvat

IVAN KREFT Kako so nas preganjali (Iz neobjavljenih spominov)

(3. nadaljevanje)

Tudi sam sem moral večkrat bežati pred policijo in se potem seveda skrivati, saj so me zasledovali s tiralcio.

V Sloveniji se sploh nisem počutil varnega, zato sem se že leta 1935 začel skrivati na Hrvaškem. Enkrat celo v Komiži na otoku Visu. To skrivališče mi je priporočil Pavle Brajer, obtoženec s Titovega procesa v Zagrebu, leta 1928. Leta 1935, ko sem se skrival pri njem v Zagrebu zaradi tega, ker sem pri glavarstvu v Ljutomeru prijavil protestno zborovanje, ki naj bi bilo pri Sv. Jurju ob Ščavnici zaradi krvavih ljutomerskih dogodkov. Menil sem namreč, da mi dr. Korošec ne bo odpustil, da sem si upal v njegovi domači vasi napovedovati protestno zborovanje. Naš domači travnik, kjer bi naj bilo zborovanje, je namreč v Biserjanah, kjer se je dr. Korošec rodil. Ob podpori napredne slovenske javnosti je dr. Vekoslav Kukovec, odvetnik Jožeta Kerenčiča in drugih, končno vendarle dosegel, da smo se vsi lahko kmalu zopet legalizirali. Možnost, na katero me je opozil Brajer glede zatočišča na Komiži, pa sem si ohranil za drugo večjo nevarnost.

V precejšnji nevarnosti sem bil iz več razlogov koncem marca 1936. leta. Pokrajinski komite za Slovenijo je preskrbel sredstva za izdajo dveh knjižic, ki so ju razpošiljali po pošti, čeprav sta bili zaplenjeni, prilagali pa so jima brez moje vednosti položnice Ljudske pravice, ker je bilo treba na nek način dobiti povrnjene stroške tiskanja. Uradnica poštne hranilnice Milena Matjanova, naša preizkušena simpatizerka, me je tisti dan, ko je prišla policija v pošto hranilnico v Ljubljani povpraševati, kdo ima pravico podpisovati čke za dviganje denarja iz tekočega računa Ljudske pravice — to pa sem bil jaz — tako dolgo iskala, da me je naposled našla na nekem pollegalnem sestanku. Menila je, da bom prav gotovo takoj aretiran, če se ne bom skril.

Že na sestanku so se tovariši strinjali, da je najbolje, če izkoristim zatočišče na Komiži. Vprašanje je bilo le, kako neopazno priti iz Ljubljane. Pomagal je Lado Kozak. Vedel je, da bo že naslednje jutro nek

ŠE EN PUSTNI
UTRINEK

Takšni smo prišli v šolo na pustni ponedeljek učenci prvih razredov. Tovarišica nas je komaj prepoznala, saj smo bili vse: od Pike Nogavičke, kurentov, kavbojev, Rdeče kapice in drugih mask. Razšli smo se vendarle ko znanci in na koncu tudi malo zarajali.

Slavica Pičenko,
7. b, OŠ Markovci

MOJA MAMICA

Moji mamici je ime Terezija. Je velika, suha, ima sive oči in črne lase.

Ona je skrbna. Doma ima mnogo dela: pere, lika, kuha, pomiva posodo in pospravlja. Mama me ima rada in skrbi za vse otroke v družini.

Mi smo do mame dobri. Včasih ji pomagam. Prinesem ji: drva, pomijem posodo in pometam.

Marta Čuš,
OŠ Juršinci

MOJA MAMICA

Moji mamici je ime Gerčka. Ima rjave lase in rjave oči. Ne hodi v službo. Doma je gospodinja in kmetica. Skrbi za dva otroke. Vsak dan kuha, pospravlja in pere. Poleg tega še opravlja živino, dela na polju in v vinogradu. Zvečer je utrujena. Za dan žena sem ji naredila čestitko in nabrala zvončke. Ko bom velika, ji bom kupila lepo darilo.

Marjana Sprah,
2. a, OŠ Podlehnik

KNJIGA JE MOJA
PRIJATELJICA

Da, kje so tisti časi, ko smo bosopeti tekali okrog hiš in nismo vedeli kaj je abeceda, kaj šele

Mladi dopisniki

knjiga. Potem je prišel čas in morala sem v šolo, kakor vsi moji sovrstniki. Spoznala sem mnogo otrok, spoznala dosti učiteljev, ki so mi bili drugi starši in so me naučili ljubiti domovino, čitati, računati...! Spoznala sem knjige, ki sedaj zame pomenijo vse. Mnogokrat se sprašujem kaj bi pravzaprav bilo, če ne bi bilo knjig! Naše življenje bi bilo pusto in mračno, ljudje bi bili nepismeni, ne bi vedeli brati itd... Ze kot prvošolka sem se zelo zanimala za tisti čudež, ki so mu starši rekli „knjiga“. Če me spomin ne vara, sem dobila prvo knjigo v prvem razredu z naslovom „Moja Pokraculja“. Bila sem je zelo vesela in sem jo takoj prebrala, saj sem poznala že vso abecedo. Potem sem dobila drugo, tretjo in tako so se kopičile v kup, ki je sedaj že prilično velik, kajti knjige so zame prava dragocenost.

Prebrala sem mnogo knjig, ali ne poznam lepše in tako preprosto napisane knjige kot je Ingoličeva „Gimnazijka“. Anton Ingolič je dobro poznal mladino, njihove navade, obnašanje, življenje, saj je bil tudi sam mlad in je velikokrat „ušpičil“ kakšno deško neumnost. Ne vem, kaj je na svetu lepšega kot knjiga, ki te nikoli ne razočara in ti je vedno pri roki. Imeti dobro knjigo pomeni imeti dobrega prijatelja, da si notranje obogaten, da veš, kaj se dogaja druge po svetu, kaj čutijo in kako živijo drugi ljudje...

Knjiga je res lahko človekov najboljši prijatelj.
Mojca Erjavec, 8. c razred,
OŠ „Boris Kidrič“,
Kidričevo

MOJA MAMICA

Moja mamica je kmetica. Zato ima mnogo skrbi. Danes je 8. marec. Zato moramo mamici zaželeli mnogo sreče in veselja. Tudi druge mamice imajo mnogo dela. Moji mamici je ime Nežika. Mamice nas imajo rade. Kaj bi bilo, če ne bi bilo mamice? Zato moram mamico ubogati, da bi jo imela še mnogo let, da še bo sestra Ernica velika. Moja mamica krmi svinje. Pomiva posodo in jo pospravi.

Angelca Glažer,
2. razred, OŠ Rodni vrh

ZVEZNI SEKRETARIAT ZA LJUDSKO OBRAMBO
Personalna uprava

RAZPISUJE

NATEČAJ

za sprejem civilnih oseb za gojence vojaških akademij

V letu 1976 bodo sprejeli nove gojence v naslednje vojaške akademije:

1. Vojaško akademijo rodov kopenske vojske in intendantske službe — smeri: pehota, artilerija, artilerijsko-raketne enote protizračne obrambe, oklepne enote, inženirstvo, zveze, RKB obramba, intendantska in geodetska služba;
2. Tehniško vojaško akademijo kopenske vojske — smeri: strojništvo, elektrostrojništvo, elektrotehnika, kemijska tehnologija in promet;
3. Letalsko vojaško akademijo (za pilote);
4. Letalsko tehniško vojaško akademijo;
5. Mornariško vojaško akademijo — smeri: pomorska in tehniško-strojniška specialnost.

POGOJI NATEČAJA

Natečaj se lahko udeleži vsak moški kandidat, državljani SFRJ, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

a) splošni pogoji

- da je najmanj z dobrim uspehom končal tretji razred srednje šole ali drugi razred poklicne šole (učenec, ki še hodi v šolo), oziroma da je zaključni razred izdelal z najmanj dobrim uspehom (učenec, ki je šolo že končal);
- da je zdrav in sposoben za aktivno službo, kar potrdi pristojna vojaška zdravniška komisija;
- da je rojen leta 1955 ali kasneje;
- da ni bil sodno kaznovan, oziroma proti njemu ni uveden kazenski postopek;
- da ni poročen;
- da ima priporočilo občinskega upravnega organa za ljudsko obrambo o moralno-političnih kvalitetah za šolanje in službovanje v oboroženih silah.

b) posebni pogoji

- Če je kandidat učenec poklicne šole, mora poleg izpolnjenih splošnih pogojev tega razpisa še v letošnjem letu končati šolo ustrezne smeri, in sicer:
- strojniško ali elektrotehniško — za vse vojaške akademije;
- gradbeništvo ali grafično — za vojaško akademijo rodov kopenske vojske in intendantske službe in za letalsko vojaško akademijo;
- PTT, kmetijsko, tekstilno, živilsko, trgovsko ali gostinsko — za Vojaško akademijo rodov kopenske vojske in intendantske službe.

Učenec srednje šole, ki se bo prijavil za sprejem v Tehniško vojaško akademijo kopenske vojske, bo moral opraviti kvalifikacijski izpit iz matematike, razen če bo četrti razred in zaključni izpit opravil z najmanj prav dobrim uspehom in bo imel prav dobro oceno tudi iz matematike. Uspeh v srednji šoli mora dokazati z ustreznimi šolskimi spričevali.

Učenci poklicnih šol bodo opravili sprejemni izpit iz matematike, fizike ali kemije.

Programe za kvalifikacijski in sprejemni izpit dobe kandidati pri občinskem upravnem organu za ljudsko obrambo.

Če bo organizirano pripravljano šolanje, bo učenec poklicne šole, ki ga ne bodo sprejeli na Vojaško akademijo, sprejet na to pripravljano šolanje, če bo izpolnil določene pogoje in če bo to želel. Kdor bo to šolanje uspešno končal, ga bodo poslali na nadaljnje šolanje na vojaško akademijo.

Prijavijo se lahko tudi vojaki, ki služijo vojaški rok, in gojenci šol za rezervne oficirje, če seveda izpolnjujejo pogoje, predpisane v tem razpisu.

Poleg teh se lahko prijavijo tudi aktivni nižji oficirji, rojeni leta 1953 ali kasneje, ki izpolnjujejo splošne pogoje tega natečaja, če so z najmanj prav dobrim uspehom končali zaključni razred srednje vojaške šole, vendar pa so najmanj dve leti že službovali v armadi in so jih ocenili kot zelo prizadevne, poleg tega pa imajo priporočilo starešine, ki je najmanj na položaju komandanta polka. Za kandidate z oceno „izredno prizadeven“ je pogoj, da so v armadi službovali najmanj leto dni.

Prijavijo se lahko tudi aktivni nižji oficirji, ki so zaključni razred vojaške srednje šole končali z dobrim uspehom in če so v armadi službovali najmanj dve leti, imajo oceno „izredno prizadeven“ in priporočilo starešine, ki je najmanj na položaju komandanta polka. Gojenci vojaških srednjih šol, ki šolanje zaključujejo letos, se lahko prijavijo, če bodo dosegli odličen uspeh in če dobijo oceno „prizadeven“ ter priporočilo načelnika šole.

Šolanje, PRAVICE IN DOLŽNOSTI GOJENCEV

Šolanje na vojaški akademiji se bo začelo septembra 1976 in traja:

- na Vojaški akademiji rodov kopenske vojske in intendantske službe in na Letalski vojaški akademiji — štiri leta,
- na Tehniški vojaški akademiji kopenske vojske (odvisno od smeri) — štiri in pol do pet let,
- na Letalski tehniški vojaški akademiji — tri leta,
- Na Mornariški vojaški akademiji — pomorska smer — štiri leta, tehniška smer — pet let.

Za kandidate, ki bodo sprejeti na šolanje, bo na stroške finančnega načrta Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo poskrbljeno stanovanje v domu, prehrana, obleka, obutev, učbeniki in šolski pribor, zdravstveno varstvo, denarno nadomestilo za stroške prevoza v polletnih in letnih počitnicah in mesečni denarni prejemki. Po končanju šolanja bodo gojenci dobili čin aktivnega podporočnika ustreznega rodu ali službe in bodo morali službovati v Jugoslovanski ljudski armadi toliko časa, kot to določa zakon o službovanju v oboroženih silah.

Medsebojne obveznosti oseb, sprejetih na šolanje, in Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo, bodo določene s pogodbo. S to pogodbo bo poleg drugega določeno tudi nadomestilo stroškov za šolanje (stroški za prehrano in stanovanje v domu in mesečni denarni prejemki) za primer, če gojence med šolanjem po svoji krivdi ne bi izvrševal obveznosti.

NAČIN PRIJAVLJANJA IN IZBIRA GOJENCEV

Prošnjo, kolkovano z 2 dinarjema, naj kandidat vloži pri občinskem upravnem organu za ljudsko obrambo in sicer na tiskovini, ki jo dobi pri tem organu.

Vojaki, ki služijo vojaški rok in gojenci šol za rezervne oficirje oddajajo prošnje poveljstvu svoje enote, ki jih nato s svojim mnenjem pošlje občinskemu upravnemu organu za ljudsko obrambo, ki je vlagatelja prošnje poslal službi vojaški rok.

K prošnji je treba priložiti:

- izpisek iz matične knjige,
- prepis spričevala tretjega in potrdilo o uspehu v prvem polletju četrtega razreda (učenci srednjih šol), prepis spričevala drugega razreda in potrdilo o uspehu v prvem polletju tretjega razreda (učenci poklicnih šol), ali prepis spričevala zadnjih dveh razredov (učenci, ki so šolanje že povsem končali).

Aktivne nižje oficirje in gojence srednjih vojaških šol, ki bodo šolanje zaključili letos, bodo o načinu, kako naj vložijo prošnje, obvestili na poveljstvih enot oziroma na upravnih ustanov.

RAZPIS VELJA DO 30. JUNIJA 1976

Gojence bodo izmed prijavljenih kandidatov izbrale komisije na vojaških akademijah, ki bodo o svojih sklepih kandidate obvestile do konca avgusta 1976.

Vsa druga pojasnila v zvezi z razpisom lahko kandidati dobe pri občinskem upravnem organu za ljudsko obrambo, poveljstvu vojaškega okrožja in na vojaških akademijah.

Najmlajši dopisnik

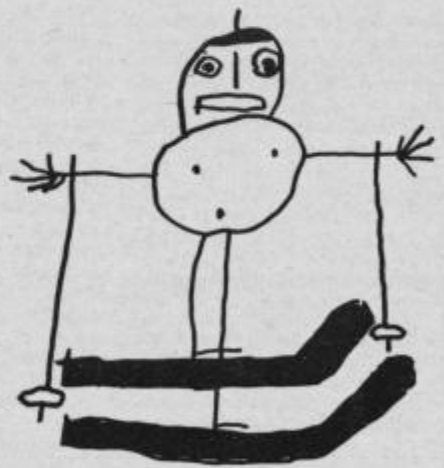
„Ime mi je TOMAŽ, pišem se pa BEZJAK, star sem 5 let, hodim v predzadnji letnik otroškega vrtca v Ptuj, v skupino tovarišice Radice. Prihodnje leto bom šel v malo šolo, potem v ta pravo šolo, ko jo bom končal bom vozil avijon, tisti pravi v katerem bodo ljudje.“

V vrtcu samo rišem, zato še ne znam pisati. Narisal sem sebe, ko sem bil smučar. Prinesel sem sliko in vam prišel povedat, kako je v resnici bilo:

V nedeljo smo z očkom in mamico šli na Pohorje, da bi se smučali. Tudi jaz sem bil smučar. Znam se že dobro smučati, saj sem samo šestkrat padel, enkrat pa sem malo zajokal. Ne zato, ker me je bolelo, pač pa zato, ker me je zjezila smučka od drugega smučarja, ki je nalašč prišla pod mojo smučko, da sem moral pasti.

Tudi na vlečnici sem omahnil navzdol, padel pa nisem, ker sem se trdno držal, tudi jokali nisem, le strah me je malo bilo. Ko bom velik tudi ne bom padel iz avijona in me ne bo strah. Da sem res bil smučar lahko vidite na sliki, če še ne verjamete pa sonček vprašajte, ki je tudi bilo na Pohorju.“

Tako nekako je povedal mali Tomaž, ko je v naše uredništvo osebno prinesel svojo risbo.

Svet TOZD psihiatričnega oddelka Ormož

vabi na

javno dražbo

karamboliranega avtomobila COMBI IMV, leto izdelave 1968, s prevoženimi 101.000 kilometri. Izključna cena je 6000 dinarjev.

Vse zainteresirane vabimo na licitacijo, ki bo v petek, 26. marca 1976, ob 10. uri na dvorišču psihiatričnega oddelka bolnišnice v Ormožu.

OBJAVA

Vzgojnovarstveni zavod pri osnovni šoli Ormož, obvešča, da bo vpisovanje otrok za novo šolsko leto 1976/77. v starosti od 18 mesecev do 7 leta starosti, v ponedeljek 29. in v torek, 30. marca 1976, od 14. do 16. ure v pisarni zavoda.

Starši, ki so že vložili prošnje, se naj ponovno oglašijo. S seboj prinesite rojstni list!

Komisija za medsebojna razmerja

GIP GRADIS

TOZD — GRADNJE PTUJ,

objavlja naslednji prosti delovni mesti:

1. MATERIALNI KNJIGOVODJA

pogoj: ekonomska srednja šola in eno leto delovnih izkušenj;

2. SAMOSTOJNI OBRAČUNOVALEC STORITEV

pogoj: ekonomska ali administrativna srednja šola z nad pet let delovnih izkušenj.

Pismene prijave pošljite v roku 15 dni.

GIP „GRADIS“
TOZD — GRADNJE PTUJ

DANES PRIHRANI ZA JUTRI

Vsem tistim, ki ste me obiskali, in vsem tistim, ki ste mi pisali!

S 25. marcem bo lahko vsak, ki bo izpolnil določene pogoje, dobil eno od mojih daril v obliki nalepke, značke, denarnice ali hranilnika strčka Cvenka.

Lahko boste tudi srečni izbranec za izlet z avtobusom strčka Cvenka. Vse podrobnejše napotke dobite v šolskih hranilnicah in vseh poslovnih enotah Kreditne banke Maribor.

Vaš strček Cvenk

KREDITNA BANKA MARIBOR

V SPOMIN

14. marca je poteklo leto dni, odkar nas je zapustila

Ana Kurež

roj. Macun
iz Spuhlje

Bila je dobra, poštena in ni poznala sovraštva. Zahrbna bolezen jo je priklenila na bolniško posteljo, radi bi ji še danes stregli, samo da bi še ostala.

Naj ji bo lahka domača slovenska zemlja.

Žalujoci: vsi domači

radijski program

CETRTEK, 25. marca: 14.00 Poročila; 14.10 Kaj radi poslušajo; 14.40 Enajsta šola; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Jezikovni pogovori, prof. Tone Vrhovšek; 17.00 Marec 1976; 17.30 Iz domačega opernega arhiva; 18.00 Poročila in obvestila; 18.05 Naš gost; 18.20 Iz produkcije RTV Ljubljana; 18.35 Vedre melodije; 18.50 EP; 19.00 Radijski dnevnik — Poročila; 19.30 Obvestila; 19.40 Ansambel Mojmir Sepeta; 19.50 Lahko noč, otroci; 20.00 Večer domačih napevov; 20.00 Literarni večer; 21.40 Lepe melodije; 22.00 Poročila; 22.20 Slovenska poezija v pesmih za glas in spremljavo; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; Iz Canterburyjskih zgodb; 23.15 Popevke in plesni ritmi; 24.00 Poročila.

PETEK, 26. marca: 14.00 Poročila; 14.10 Mladinski zbor OS Tmovo-Ljubljana; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi — Poročila in obvestila; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Vrtljak; 16.45 Glasbena medigra; 16.50 Človek in zdravje; 17.00 Poročila — Aktualnosti; 17.20 Iz koncertov in simfonij; 18.00 Poročila in obvestila; 18.05 Ogledalo časa; 18.15 Ob lahki glasbi; 18.50 EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30

Obvestila; 19.40 Veseli planšarji; 19.50 Lahko noč, otroci; 20.00 Stop-pops; 20.15 Oddaja o pomotščakih; 22.00 Poročila; 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz pred polnočjo; 24.00 Poročila;

SOBOTA, 27. marca: 14.00 Poročila; 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi — Poročila in obvestila; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Vrtljak; 16.45 S knjižnega trga; 17.00 Poročila — Aktualnosti; 17.20 Gremo v kino; 18.00 Poročila in obvestila; 18.05 Pogovor s poslušalci; 18.15 Čustveni svet računalnika Rupreta; 18.50 EP; 19.00 Radijski dnevnik — Poročila; 19.30 Obvestila; 19.40 Z ansamblom Atija Sossa; 19.50 Lahko noč, otroci; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.15 Za razvedrilo; 21.30–23.00 Oddaja za naše izseljence; — vmes od 22.00–22.20 Poročila; 23.00 Poročila; 23.05–01.00 S pesmijo in plesom v novi teden — vmes ob 24.00 Poročila;

NEDELJA, 28. marca: 5.00–8.00 Dobro jutro — vmes ob 5.05 Poročila; 6.00 Poročila; 6.30 EP; 6.50 Danes za vas; 7.00 Kronika; 7.20 EP; 7.30 Za kmetijske proizvajalce; 7.50 EP;

8.00 Poročila — Radijski in TV spored; 8.07 Veseli tobogan; 9.00 Poročila; 9.05 Se pomnite, tovarši; 9.55 Glasbena medigra; 10.00 Poročila; 10.05 Prvič, drugič, tretjič; 11.00 Poročila; 11.10 Reportaža; 11.30–14.00 Poslušalci čestitajo; vmes ob 12.00–12.10 Poročila — Na današnji dan; 13.00 Poročila in obvestila; 13.15–13.30 Obvestila; 14.00 Poročila; 14.05–18.50 POPOLDNE — vmes: Poročila — ob 17.50–18.35 Zabavna radijska igra; 18.50 EP; 19.00 Radijski dnevnik — Poročila; 19.30 Obvestila; 19.40 Glasbene razglednice; 19.50 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Poročila; 22.20 Skupni program JRT — Beograd; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; Mozartov pogreb; Schaefer; 23.15 V lučeh semaforov; 24.00 Poročila.

PONEDELJEK, 29. marca: 14.00 Poročila; 14.10 Pojo amaterski zbori; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi — Poročila in obvestila; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Vrtljak; 16.45 Interna 469; 17.00 Poročila — Aktualnosti; 17.20 Koncert po željah poslušalcev; 18.00 Poročila in obvestila; 18.05 Kulturna kronika; 18.20 Zvočni signali; 18.50 EP; 19.00 Radijski dnevnik — Poročila; 19.30 Obvestila; 19.40 Ansambel Mihe Dovžana; 19.50 Lahko noč, otroci; 20.00 Če bi globus zaigral; 20.30 Operni koncert; 22.00 Poročila; 22.20 Jugoslovanske popevke; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; Pesmi, J. Postraka; 23.15

Jazz; 24.00 Poročila; TOREK, 30. marca: 14.00 Poročila; 14.10 Glasbena mladina Slovenije; 14.40 Na poti s kitaro; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi — Poročila in obvestila; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Vrtljak; 16.45 Pota sodobne medicine; 17.00 Poročila — Aktualnosti; 17.20 Obiski naših solistov; 18.00 Poročila in obvestila; 18.05 V torek na svidenje; 18.35 Lahke note; 18.50 EP; 19.00 Radijski dnevnik — Poročila; 19.30 Obvestila; 19.40 Ansambel Deča Žgurja; 19.50 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenija v pesmi in v besedi; 20.30 Od premiere do premiere; 21.30 Zvočne kaskade; 22.00 Poročila; 22.20 Koncertna glasba za harmoniko; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; Pesmi Srčka Kosoveca; 23.15 Popevke; 24.00 Poročila;

SREDA, 31. marca: Poročila; 14.10 Ljudska glasbena umetnost; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi — Poročila in obvestila; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Loto vrtljak; 16.45 Naš podlistek; Spomini, J. Mencingerja; 17.00 Poročila — Aktualnosti; 17.20 Komorni zbor RTV Ljubljana; 18.00 Poročila in obvestila; 18.05 Po poteh odločanja; 18.35 Instrumenti in ritmu; 18.50 EP; 19.00 Radijski dnevnik — Poročila; 22.20 S festivalov jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; Zma, R. Pavlovski; 23.15 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe; 24.00 Poročila.

mali oglasi

PRODAJ KOMBINIRAN PLIN-SKI ŠTEDILNIK in pomivalno korito. Geč, Trubarjeva 9, Ptuj.

PRODAJ REPO. Naslov v upravi.

ŠTEDILNIK NA OLJE, peč na olje in električni štedilnik prodam. Viktor Srečec, Lackova 4, Ptuj.

VEČJO SOBO s posebnim vvhodom, menjam za manjšo. Matilda Blažek, Slovenski trg 5, Ptuj.

PRODAJ CCA 3 HA POSESTVA v Rogoznici s stanovanjskim in gospodarskim poslopjem ter inventarjem, primerno za vrtnarstvo. Naslov v upravi.

KUPIM RABLJEN MEŠALEC ali zamenjam za prašica za zakol, razliko doplačam. Naslov v upravi.

VINOGRAD Z STAVBENIM PROSTOROM, skupaj 25 arov v Kicarju prodam. Naslov v upravi.

PRODAJ TRAKTOR steyer 18 KM s priključki (kosilnica, plug in jermenica). Marjan Sitar, Apače 289, p. Lovrenc na Dr. polju.

PRODAJ DIATONIČNO HARMONIKO B.C.A.S., ter diesel motor 10 KM. Vnuč, Kicar 9, Ptuj.

MOŠKI srednjih let išče opremljeno ali prazno sobo v Ptuju ali okolici. Možnost plačila v naprej.

OPOZARJAM VSAKOGAR pred nakupom premičnin od Leopolda

Bombeka iz Placarja 71, ker sem solastnica. Terezija Behrami, Tivolci 15, Moškanje.

HIŠO, VINOGRAD in sadovnjak prodam. Informacije v Belskem vrhu 85, p. Zavrč.

UGODNO PRODAJ 32 arov mladega vinograda in 8 arov sadovnjaka na sončni legi ter klet z sobo, voda je v hiši, možna je graditev. Anton Kosar, Bodislavci 43 p. Bučkovci.

PRODAJ VISOKOPRITLIČNO HIŠO v Ptuju, Rimska ulica, Rotvajnske Informacije Rimska ul. 10, tel. 77-177 ali 80-006.

70 arov vinograda (delno obnovljen), blizu Podlehnik prodam. Naslov v upravi ali tel. 77-537.

TRAKTOR FERGUSON—delux, traktorsko škroplilnico metalna in transporter za koruzo prodam. Franc Fras, Gočova p. Gradišče.

PRODAJ KRMILNO PESO za svinje. Franc Kolarč, Špuhja 100/b.

PRODAJ ENODRUŽINSKO hišo z vrtom. Ernest Burjan, Središče 272.

OPRAVLJAM VSA AVTOKLEPARSKA dela po ugodni ceni. Kvaliteta zagotovljena. Avtokleparstvo Alojz Turnšek, Rogoznica, Kokolova 2.

SADNA DREVESCA RAZNIH SORT, srednje in nizko debelih jablan, marelic, sliv, češepelj, breskev in hrsk vam nudi iz drevesnice Zofka Čeh, Selce, p. Voličina v Slov. goricah.

PRODAJ NSU 1200, letnik 1971, dobro ohranjen. Ogled popoldne. Feliks Majerič, Dester-nik 46.

radio ptuj

CETRTEK, 25. marca: 16.00 Poročila in obvestila; 16.15 Plesni in zabavni orkester; 16.35 Pionirji v osnovni šoli Cirkovce; 16.50 Mladinski zbori; 17.00 Novice in zanimivosti; 17.05 Predstavljamo vam skupne službe SIS; 17.15 Za vas in vaš dom; 17.20 Lahka orkestralna glasba; 17.30 Pred srečanjem tamburaških orkestrorov v Apačah; 17.45 Operetne in filmske melodije.

PETEK, 26. marca: 16.00 Poročila in obvestila; 16.15 Zabavna glasba; 16.30 Program izobraževanja delegatov; 16.40 Reklame in iz naših gramofonskih hiš; 17.00 Novice in zanimivosti; 17.05 Mladinska klubska skupnost in vpis v vojaške šole; 17.30 Prisluhnite, izberite.

SOBOTA, 27. marca: 16.00 Poročila in obvestila; 16.20 Domača zabavna glasba; 16.30 Reklame z zvočnimi signali;

16.35 V soboto popoldne do 18.

NEDELJA, 28. marca: 11.00 Tedenski pregled in obvestila; 11.20 Domača zabavna glasba; 11.30 Pred sejo SO Ptuj; 11.35 Iz krajevne skupnosti ROGOZNICA; 11.45 Kmetijska oddaja; 12.00 Reklame z zvočnimi signali; 12.05 Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 29. marca: 16.00 Poročila in obvestila; 16.15 Z vedrimi ritmi v novi teden; 16.30 Sport in glasba iz naše fonoteke; 16.45 Reklame in domača zabavna glasba; 17.00 Novice in zanimivosti; 17.05 Vprašanja delegatov; 17.15 S pevci popevk; 17.45 Reklame in zborovska glasba.

TOREK, 30. marca: 16.00 Poročila in obvestila; 16.15 Zabavna glasba; 16.30 Naš komentar o organizatorjih kulture; 16.40 Delavec v kolektivu LES Ptuj; 16.50 Zabavna glasba; 17.00 Novice in zanimivosti; 17.05 Reklame med zabavno glasbo; 17.15 Besedo ima Stan-ko Meglič; 17.30 Kar ste izbrali, predvajamo.

V ostalem času prenašamo prvi program radia Ljubljana.

tu spored

CETRTEK, 25. MARCA: 8.10 TV v šoli; 10.00 TV v šoli; 14.10 TV v šoli; 15.10 Nogomet: Olimpija—Hajduk, v odmoru Propagandna oddaja; 17.15 Cvetlična pravljica; 17.30 Pestema — I. del; 18.05 Obzorik; 18.20 Mozaik; 18.25 Boječine v križu — film; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Propagandna oddaja; 20.00 Balzacova velika ljubezen; 21.00 Kam in kako na odhiti; 21.10 Četrtekovi razgledi; 21.40 Iz koncertnih dvoran; 22.20 TV dnevnik;

PETEK, 26. MARCA: 8.10 TV v šoli; 10.00 TV v šoli; 14.10 TV v šoli; 17.20 Križem krašem; 17.30 Morda vas zanima; 18.05 Obzorik; 18.20 Ansambel Štirje kovači; 18.45 Mozaik; 18.50 Cutila; 19.10 Kako uporabljamo slovar slovenskega jezika; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Tedenski notranje-politični komentar; 20.00 Propagandna oddaja; 20.05 A. Marodič; Posebni odred; 20.55 Vzpon na Makalu; 21.25 TV dnevnik; 21.40 Propagandna oddaja; 21.45 Šerif v New Yorku — film; 23.15 Hokej: Jugoslavija—Nizozemska.

SOBOTA, 27. MARCA: 9.30 TV v šoli; 10.35 TV v šoli; 12.00 TV v šoli; 15.10 Nogomet: Beograd—Velež, v odmoru Propagandna oddaja; 17.00 Risanka; 17.10 Študij na univerzi: Jezikoslovje; 17.30 TV obzorik; 17.45 Aarau: Svetovno prvenstvo v hokeju Jugoslavija—Norveška; v odmoru propagandna oddaja; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 19.50 Tedenski zunanje-politični komentar; 19.55 Propagandna oddaja; 20.00 TV žetnik; 20.30 Moda za vas; 20.40 Vsi veliki in mali, film; 22.10 TV dnevnik; 22.25 625; 23.05 Jazz na ekranu.

NEDELJA, 28. MARCA: 8.50 Poročila; 8.55 Za dobro jutro; 9.25 625; 10.05 Vzpon človeka; 10.55 Otroška matineja; 11.55 Mozaik; 12.00 Kmetijska oddaja; 12.45 Poročila; POPOLDNE: Pravljica — O študentu, krmarici in sodniku; 18.25 Hišica — prijetji; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak;

19.30 TV dnevnik; 19.55 Propagandna oddaja; 20.00 Salaš v malem Ritu; 21.00 Volja je pot; 21.20 TV dnevnik; 21.35 Športni pregled.

PONEDELJEK, 29. MARCA: 8.10 TV v šoli; 10.00 TV v šoli; 14.10 TV v šoli; 17.15 Pravljica iz lutkarjevega vozička: Kako je revež prodal zajca bogatini; 17.40 Vredno je vedeti — film; 17.55 Obzorik; 18.10 Sodobna medicina; 18.30 Mozaik; 18.35 Odločamo; 18.45 Mladi za mlade; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Propagandna oddaja; 20.00 I. Cankar: Kralj na Betajnovi; 21.45 Kulturne diagonale; 22.15 TV dnevnik;

TOREK, 30. MARCA: 8.10 TV v šoli; 10.00 TV v šoli; 11.10 TV v šoli; 17.20 Zapijte z nami; 17.35 Papirnati mesec — film; 18.00 Obzorik; 18.15 Ne prezrite; 18.40 Mozaik; 18.45 Narodna glasba; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Propagandna oddaja; 20.00 Mednarodna obzorja; 20.50 Barvna propagandna oddaja; 20.55 G. Calinescu: Feliks in Otilija; 21.45 TV dnevnik.

SREDA, 31. MARCA: 8.10 TV v šoli; 10.00 TV v šoli; 17.05 Pastir — film; 17.20 Mojstri stare japonske obrti; 17.45 Obzorik; 18.00 Na sedmi stezi; 18.40 Mozaik; 18.45 Od vsakega jutra raste dan; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Propagandna oddaja; 20.00 Film: Pet lahkih komadov; 21.40 Miniature: Brandenburški koncert J. S. Bacha; 22.00 TV dnevnik.

Razpisna komisija Doma upokojencev Ptuj—Muretinci objavlja naslednja prosta delovna mesta:

v delovni enoti Ptuj:

KUHINJSKA POMOČNICA IN SNAŽILKA
pogoj za sprejem: starost 18 let in 8-letka
delo za nedoločen čas, osebni dohodki po samoupravnem sporazumu

v delovni enoti Muretinci:

BOLNIŠKA STREŽNICA
pogoj za sprejem: starost 18 let in 8-letka
delo za nedoločen čas

KMETIJSKI DELAVEC
pogoj za sprejem: starost 18 let in 8-letka
delo za določen čas

Vloge za sprejem je nasloviti na naslov komisije v Ptuju — Volkmerjeva 10 v roku 15 dni.

kino

SLOVENSKA BISTRICA

25. marca: am. barv. komedija NORA DIRKA; 27. in 28. marca: am. barv. pustolovka KARATE JOHNS; 31. marca in 1. aprila: jug. barv. film ČUDOVITI PRAH.

LJUTOMER

25. marca: mehiš. barv. komedija POSTELJA; 27. in 28. marca: am. zgodov. bar. film EL CID; 31. marca: am. barv. kriminalna MAFIJA PROTI INSPEKTORJU TIPSU.

PTUJ

25. marca: am. bar. kriminalna POROČILO O UMORU; 26. marca: am. komedija CHARLIE GASILEC; 27. marca: ob 18. uri z. nem. barv. glasbeni film MOJ PRIJATELJ HEINTJE, ob 20. uri, am. it. barv. kriminalna KALIBER 9; 28. marca: ob 10., 16. in 18. uri z. nem. barv. glasbeni film MOJ PRIJATELJ HEINTJE, ob 20. uri am. it. barv. kriminalna KALIBER 9; 30. in 31. marca: am. barv. vohun. kriminalna CLANOV DOSJE; 31. marca: ob 20. uri am. barv. drama SUROVA OKLAHOMA;

KMETOVALCI!

metalka

TOZD PRODAJA — Prodajno skladišče Ptuj, Rogozniška 7, vam nudi:

- OBRAČALNIKE ZA SENO, TRAKTORSKE
- OBRAČALNIKE ZA SENO ZA MOTORNE KOSILNICE
- SAMONAKLADALNE PRIKOLICE ZA SENO
- MOTORNE KOSILNICE
- TROSILKE HLEVSKEGA GNOJA
- TRAKTORSKE IN VPREŽNE BRANE IN PLUGE
- TRAKTORSKE PRIKOLICE
- SEJALNIKE ZA KORUZO
- PUHALNIKE ZA SENO
- LIČKARJE ZA KORUZO
- ŠKROPILNICE, NAHRBTNE
- KOTLE ZA ŽGANJEKUHO
- LUŠČILCE, DROBILCE IN DRUGO

VSE PO TOVARNIŠKIH CENAH, zato se vam ni treba truditi do proizvajalcev.

Pridite in prepričajte se!

SE PRIPOROČA
KOLEKTIV METALKE PTUJ

KOLEDAR OSVOBODILNEGA BOJA

1. 3. 1943. — okupator ukine gestapovske zapore na gradu Borlu in razpošlje nad 200 zapornikov v druge zapore, taborišča ali domov.
2. 3. 1945 — v Zasavcih ustreljen kmet Anton Snajder, pri njem je bila postojanka kurirjev 14 TV postaje.
3. 3. 1945 — v Prvencih padejo v boju z gestapovci in raztrganci trije partizani: Božo Znidarič iz Zamušan, star 23 let, Ciril Krajnc iz Zamušan, star 35 in Anton Higa iz Domave, star 27 let.
4. 3. 1945 — pri Ožbaltu nad Dravogradom pade v Tomiščevi brigadi Vlado Šimenko iz Rogoznice, bivši dijak, star 18 let.
5. 3. 1945 — nemški vojniki in policisti hajkajo po Kočičah, da bi odknili in uničili sedež okrajnega odbora OF Ptuj, pri Ciglarjevih ujemajo partizane: Stelko Cobej, Anico Krajnc in Toneta Magliča. Naslednjega dne Magliča ustrelijo v zasekiu Završe pri Černožih. Obe partizanki pretepejo in zapro.
8. 3. 1945 — nemški policisti in vernani obkolijo Javšnikovo hišo v Vukovem dolu, kjer počiva potulja Lackovega odreda. Pri preboju iz sovražniškega obročja sta padla dva partizana. Po boju Nemci ustrelijo Javšnikovo družino.
10. 3. 1945 — Nemci ustrelijo v Mariboru med 25 talci Frana Peršona, mizarskega pomočnika in komuniste iz Ptuja, ki je odšel v partizane julija 1941.
10. 3. 1945 — spopad med Nemci in partizani v Plajnskem pri Narapljah v Halozah, padeta dva partizana in dva Nemci.
13. 3. 1945 — v spopadu z nemško patruljo v Narapljah pade Franc Gmajner iz Mihovca.
14. 3. 1945 — zavezniki odvzamejo na Ptuj 252 bomb. Pri tem izgubi življenje 14 ljudi in je porušeni več hiš.
15. 3. 1945 — Nemci ujemajo partizana Jurja Zavca (33) železniškega uslužbenca iz Leskovca. Za njim je izginila sled.
16. 3. 1945 — Nemci mobilizirajo v ptujskem okrožju vse moške, ki so količjak sposobni za delo v „folksšturm“.
16. 3. 1945 — v Beli Krajini pade Ivan Zebec (37), lončar iz Moškanje, ki je vstopil v NOV leta 1944.
17. 3. 1945 — Zavezniki odvzamejo na Ptuj 115 bomb, ki poškodujejo železniški most in hiše ob Dravi ter ubijejo nekaj ljudi.
20. 3. 1945 — V Šumljanah na Hrvaškem pade Vinko Slameršak (31), iz Zabocev, ki je odšel v partizane leta 1944, njegov sin pa umrje v taborišču 26. 3. 1945, star eno leto.
23. 3. 1942 — Nemci ustrelijo v Mariboru, med destimi talci, Jožeta Marna (44) iz Zagorja, člana KP ob leta 1920, ki ga je CK KPS jeseni 1941 poslal v ptujsko okrožje na politično delo. Mutil se je pri Krambergerjevih v Novi vasi pri Ptuj, 7. decembra 1941 so ga Nemci ujeli.
23. 3. 1945 — med talci v Mariboru Nemci ustrelijo tudi Ivana Haložana iz Grab pri Središču, železostregarja, starega 18 let in Milana Haložana, bivšega dijaka, starega 19 let.
23. 3. 1945 — v Gaju pri Zg. Polškavi ustrelijo Nemci 30 talcev. Na kraju stoji danes spomenik.

- Na seji okrajnega odbora OF Ptuj, ki je bila na sedežu v Zg. Haložah izvolijo nov odbor s sekretarjem Francem Belšakom-Simonom iz Muretnice.
- 27. 3. 1945 — V Mali Mistinji pade Janez Kristovič iz Zabocev. V partizane je odšel novembra 1944. Nazadnje je bil namestnik političnega komisarja Lackove čete v Šerčerjevi brigadi.
- 30. 3. 1942 — V Mariboru ustrelijo Nemci deset talcev, med njimi tri iz ptujškega okrožja: Leopolda Berceta (30), let inženirja montanista, organizatorja OF na središkem območju, Ivana Hanžliča (49), občinskega redarja, in Karla Kaniča (35), čevljarkega pomočnika. Vsi trije so bili doma v Središču ob Dravi.
- 30. 3. 1945 — V spopadu z Nemci v gozdu Ragužnica pri Stopercih padeta Jože Hrašovec — Zetalski Joža, vojaški referent okrajnega odbora OF Ptuj in Anton Drogenik — Marjan ob Florjana pod Bočem.

Po dnevih določeni so tile marčni dogodki:

- marec 1942 — V ptujsko okrožje pošlje PK KP za Štajersko bivšo učiteljico Mimo Kovačev-Barčko, da se člani ptujškega okrožnega komiteja ustanovi slovensko-goriško četo.
- marec 1943 — V taborišču umrje Peter Kristovič, delavec v železniških delavnicah v Ptuj, star 47 let.
- Nemci odprejo v delovnem taborišču Strnišče (danes Kidričevo) oddelek za politične jetnike s tremi barakami.
- marec 1944 — Nemški orožnik Kisch ustrelji bivšega upravitelja banovinskih posestev v Cirkulanah, Matija Ketiša, doma na Kapeli pri Radgoni.
- marec 1945 — obveščevalci točke 3E zajamejo na Janškem vrhu sedem nemških vojakov, med njimi tudi oficirja. Pri tem zaplenijo dve brizgalnici in več drugega orožja. Čez nekaj dni Nemci uničijo bunker obveščevalne točke 33E na Janškem vrhu, a žrtev ni.
- Proti koncu meseca se spopadejo partizani in Nemci pri Sv. Duhu v Haložah (Rodni vrh), pade šest Nemcev, ranjeni so štirje partizani.
- Nemci povečajo svojo postojanko v Zetalah na okrog 150 mož, ki hajkajo za partizani. Partizani jih napadejo, a jim v utrdbah ne morejo do živga, napadajo vso noč, pade en partizan, ranjeni so trije Nemci.
- V taboriščih umrjejo: Franc Ozvatič (41) iz Zvaba pri Ormožu, dr. Otmar Potrč (40) iz Janeževca, v Flossenbumbu, Marko Strelec-Grom (40) v Dachau in Miha Vogrinec iz Lačave. V Gradcu je obglavljen partizan Anton Zunkovič (26) iz Župeče vasi. Med talci padejo partizani: Alojz Strelec (32), električar iz Nove vasi pri Markovcih, Franc Solina (24) iz Bučevca in Martin Ljubec (25) iz Nove vasi pri Markovcih.
- Na Završah pri Černožih v Haložah pride do spopada med Nemci in partizani Kozjanskega odreda. Ranjena sta dva Nemci, ki umrjeta med prevozom v bolnišnico.

V. Rojic

ZADNJI POZDRAV ZIME

Prvo pomladno jutro, 21. marca 1976.

Foto: I. Ciani

Pred letošnjim prihodom vlaka bratstva in prijateljstva iz bratske Srbije

S s prvim transportom v Srbijo

Blato, ki so ga na cestah zgazile nemške divizije, ki so tistega usodnega aprilskega dne vdrlje v našo domovino se še ni posušilo in že je med prestrašenim prebivalstvom završalo, da okupatorji s pomočjo domačih izdajalcev pripravljajo spiske ljudi, ki da so politično sumljivi in jih je zato treba spraviti na „varno“, kjer ne bodo mogli s svojo osebnostjo delovati in vplivati na politično življenje v deželi, ki je takorekoč čez noč postala zaslužena, last novih gospodarjev.

O tistih težkih in negotovih dneh pripoveduje Albina Debevc, doma iz Vidma ob vznožju Halož, ki je bila med prvimi na spisku tistih, ki so morali zapustiti svoj dom, svoje ljudi in oditi v svet, neznani usodi nasproti.

„Bila je dokaj soparna noč. Slabo sem spala, ko zadišim močno trkanje na vrata. Bilo je v noči od 13. na 14. junij 1941 ob pol treh zjutraj. Morali smo odpreti in zla slutnja nas je obšla. Pred nami se je iz teme pojavila uniformirana postava z mrkim pogledom in revolverjem za pasom. Uniformiranec je držal v rokah nekakšen listič, na katerem je bilo tudi moje ime.“

V slabih desetih minutah sem morala biti opravljena. S seboj sem smela vzeti le najnujnejšo obleko. Za slovo od domačih že ni bilo več časa. Vsi smo jokali. Vse nas je bilo strah pred oboroženim možem, ki je predstavljal novo oblast, oblast tiranov.

Vaška gostilna je bilo prvo zbirališče. Sem so okupatorji priganjali še druge znane ljudi, domačine kot je bil Avgust Purg iz Jurovec, z družino, Ivan Krajnc, prav tako iz Jurovec, Mirko Vauportič iz Lancove vasi, Anton Majhen, Oto Šostarič, Rudi Illovec, Brležova družina s sedmimi majhnimi otroki in še nekateri. Ko smo bili vsi tako zbrani, se skorajda nismo upali pogovarjati.

Vsak je bil zatopljen v svoje misli. Bilo je grozno. Zle slutnje so nas obdajale, otroci so jokali.

Prišel je čas odhoda. Vse so naložili na vojaški kamion in nas odpeljali proti Ptuj in naprej na Borl. Tu je že bilo mnogo drugih,

Bratje Srbi na obisku v Sloveniji — na gradu Borlu

ki jih je doletela enaka usoda, da so morali zapustiti svoj dom, svojo domačo zemljo. Na Borlu so se že pričela prva zaslisevanja in moške so že bili deležni krepkih klofot, nam ženskam so s tem priznali. Mogoče ne vsem!

Po štirih dneh sem se znašla v Mariboru. Po tednu dni mučne negotovosti, uganj, premišljevanj ter jokom številnih otrok, ki vsega tega vrtnca zla niso mogli doumeti, so nas, če me spomin ne vara, bilo nas je 364 žena in otrok, odšlo po skorajda povsem praznih mariborskih ulicah proti kolodvoru. Spominjam se, da smo kar brez pevovodje ubrano zapeli tisto znano slovensko pesem „Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj se

Mednarodni dan invalidov

Mednarodni dan invalidov, ki se vsako leto začne na prvo pomladno nedeljo, si bo letošnji mandat podaljšal vse do konca meseca maja. Ob tej priložnosti bodo stekle številne prireditve, športno in kulturno obarvane. Prireditve pa ne bodo same sebi namen, temveč bodo srž problematike prenašale tudi v življenje. Problematiko invalidnih oseb smo doslej obravnavali vse premalo odgovorno in zavzeto. V zadnjem času pa je ta proble-

Nesreča zaradi nespoštovanja predpisov o varnosti

Foto: B. Čerin

V petek, 19. marca 1976, nekaj po 3. uri je na železniški postaji v Ormožu prišlo do redkega primera nesreče, ki je sicer povzročila veliko materialno škodo, srečnemu naključju pa gre pripisati, da ni bilo človeških žrtev oziroma ni bil nihče poškodovan.

Zgodilo se je to-le: Na železniški postaji v Ivanjkovcih so premikali tovorne vagonne. Na tiru je ostalo 6 odklopljenih vagonov, štirje naloženi z apnom, dva pa prazna. Ker so verjetno pozabili kolesa vagonov podložiti s cokolami, kot to zahteva predpis o varnosti, so vagoni začeli počasi drsiti po tirnicah proti Ormožu. Višinska razlika med Ivanjkovci in Ormožem je nekaj nad 60 m, zato so vagoni drsili vse hitreje, zdrveli skozi postajališči Pavlovci in Mihovci ter pridrveli na ormoško železniško postajo s hitrostjo okrog 100 km.

vreme

do nedelje, 4. aprila 1976.

Mlaj bo v torek, 30. marca ob 18.08.

NAPOVED: Bo vetrovno in precej spremenljivo vreme. Večje padavine so verjetne med šestindvajsetim in tridesetim marcem. Z zadnjim dnevom marca se od tega leta skrh enaindevetdeseti dan. Še 275 dni nam preostane do konca leta.

31. marca bo vzhod sonca ob 5.44, zahod ob 18.30. Dan bo dolg 12 ur 46 minut.

Alojz Cestnik

Delo komisij pri občinskem odboru ZRVS

Zadnja razprava na seji odbora zveze vojaških starešin občine Slovenska Bistrica je bila posvečena predvsem akcijskemu načrtu dela komisij za letošnje leto. To področje so širše obravnavali s stališča organiziranosti pri uresničevanju sprejetih nalog, ki jih bodo uresničevali predvsem preko komisij pri občinskem odboru ZRVS. Pri odboru delujejo komisije za vojaško usposabljanje in idejno politično izobraževanje, za družbenopolitično delo in obrambno vzgojo, komisija za kadrovske in splošne zadeve ter komisija za informiranje in propagandno dejavnost. Vse komisije so že sprejele svoje akcijske programe, kateri so obširni in pestni po dejavnostih, saj posegajo od izobraževanja, kot stalne in najpomembnejše naloge do raznih akcij na terenu, tekmovalnih srečanj pa tudi rekreacije. Vsi

programi so izdelani na osnovi načrta dela občinske organizacije ZRVS. Da bi sprejele programe kar najbolje uresničevali tudi v praksi so sprejele konkretne zadolžitve posameznikov in skupin pri organizaciji in izvedbi programa.

Zadnja seja občinskega odbora ZRVS Slovenska Bistrica je potrdila tudi načrt dela aktivov ZK pri ZRVS. V njem je posebna pozornost posvečena ustanovitvi aktivov ZK v vseh osnovnih organizacijah ZRVS in vključevanje v vrste ZK vseh tistih, kater delujejo v smeri razvoja samo upravne socialistične družbe. V okviru seznanjanja z najnovejšimi dosežki na področju obrambne vzgoje in drugih dejavnosti so sklenili, da mora biti vsak član ZRVS tudi naročnik na strokovno vojaško revijo Naša obramba.

V. H.

ptidemo...“ da je odmevalo po mestnih ulicah. Res pa je, da ni nihče vedel, če se bo sploh še kdaj vrnil, saj smo šli neznani usodi naproti. Se manj pa, da bo naša Kalvarija trajala kar polna štiri leta.

Na vlaku, v živinskih vagonih smo nekako uspeli zvedeti, da nas peljejo v Srbijo, potovanje tja je trajalo več dni. Vem, da smo potovali preko Sarajeva. Ponoči nas je vse pošteno zeblo. V sarajevu smo dobili prvič topli obrok hrane in že se je potovanje nadaljevalo. Prispeli smo v Arandjelovac in znašla sem se v kraju Djumis, ki leži pod vznožjem planine Jastrebač v stari Srbiji.

Na naše začudenje pa je bilo na postaji mnogo ljudi iz okoliških krajev kot je Kaonik, Veliki in Mali Sljegovac, Ribarsko selo in iz Banje. Prišli so po nas Slovence, mnogi z živinsko vprego, drugi z oslički, ki so nas odpeljali na svoje domove in za nas vsa dolga leta vojne skrbeli s pravo materinsko ljubeznijo.

Že takoj po prvih vtisih sem spoznala, da smo prišli med prave brate in sestre, med starše, ki so za nas tako lepo skrbeli v tistih resnično hudih časih. Vse, kar so

bratje Srbi, zlasti žene, storile za nas, slovenske izseljence, se v nekaj stavkih ne more opisati, kajti bila jih je ena sama velika dobrota, srčna dobrota pomagati bližnjemu v stiski in bedi. Znali so nas tolažiti, brisali so nam celo solze, a tolažbe so bili potrebni tudi sami, saj je tudi pri njih divjala vojna, tudi pri njih je gospodaril okupator. Na srbskih tleh je namreč bilo več vrst vojakov vse od Nemcev, Bolgarov, četnikov, ljoticcev, nedicevcev in seveda tudi tistih pravih borcev s petokrako zvezdo na čelu, ki so se bojevali proti vsem tem sovražnikom...

Ko je Rdeča armada 13. oktobra 1944 leta skupno s partizani osvobodila Požarevac, je bila Albina v kraju Zabela v nekakšnih jetniških celicah, kamor so jih bili premestili na zahtevo nekega četniškega komandanta. Med izseljenici je nastalo nepopisno veselje. Zanje se je rodil nov dan, dan bližnje svobode in vedeli so, da ni več daleč dan, ko se bodo lahko vrnili v svobodno Slovenijo. V Brezicah jih je na železniški postaji pozdravil velik transparent z dobrodošlico in že so bili spet doma.

F. Hovnik

matika vse glasnejša; invalidi sami pa se vse aktivneje vključujejo v naš samoupravni razvoj. Novi zakon, ki je v pripravi, bo urejal perečo problematiko predvsem na področju vključevanja invalidov v normalni delovni proces vodil v izboljšanje delovnih razmer in podobno.

Osrednjo republiško akademijo ob mednarodnem dnevu invalidov je pripravila konferenca za rehabilitacijo invalidov Maribor bila pa je v soboto, 20. marca 1976 na Ravnah na Koroškem. Delo ptujškega društva invalidov bomo predstavili v prihodnji številki.

MG

KIDRIČEVO

Praznik dvojčic

Pred kratkim sta praznovali svoj tretji rojstni dan dvojčici Marjetica in Martica EMERSIC iz Kidričevega 21, ki sta med stanovalci zelo priljubljeni. Mlada mamica pa v času, ko za Marjetico in Martico skrbi pridna sosedka, obiskuje administrativno šolo in se tako pripravlja za bodoči poklic. Stara mama Marija pa kot delavka v TGA Kidričevo skrbi tudi za to, da dobita Marjetica in Martica še kakšen zalogaček, dodatek več, saj sta njeni pravi „cartici“. Večkrat ji tudi pridno pomagata, seveda razmetavati in pospravljati v stanovanju!

M. Meško

Dvojčici v srečni sredini svoje mlade mamice in stare mame!

Foto: K. Zorec

osebna kronika

RODILE SO:

Ana Zavec, Trdobjoci 43 — Dejana; Kristina Rajh, Lahonci 40 — Sonjo; Marija Simonović, Sončna pot 34, Portorož — Zorana; Ivana Šalamun, Vintaroviči 32 — Roberta; Anica Zavec, Lahonci 10 — Brigito; Romana Jus, Dobrina 13 — Roberta; Vera Velnar, Hum 30 — Damjana; Majda Karneža, Janški vrh 41 — Jelko; Angela Galun, Stoperce 55 — Majdo; Lizika Sodce, Bučkoveci 60 — deklico; Marjana Kmetec, Kvedrova 5 — deklico; Stefica Šostanič, Mestni trg 7, Ormož — Anico; Marjana Glavnik, Vrtna 2, Murska Sobota — deklico; Marija Struč, Kungota 83 — Gorazda; Ivana Koščak, Vuzmetinci 8 — Andrejo; Marija Zabavnik, Obrež 15 — Branka; Marija Pevec, Kokošova 14 — Simon; Terezija Znidarič, Turški vrh 23 — deklico; Cvetka Šut, Ivanjkovci 18 —

dečka; Sonja Nemec, Bezjakova 4 — deklico; Milena Bezjak, Podgorci 56 — deklico; Marija Vnuk, Veličane 71 — deklico; Ida Mar, Lahonci 23 — Roberta.

POROKE

Franc Tajnšek, Andraž nad Polzelo 121 in Olga Hren, Velenje, Saleška 2/b; Jožef Obrhan, Zavrč 11 in Silca Gorenjak, Maribor, Ptujška 85.

UMRLI SO:

Franc Haložan, Obrež 114, roj. 1900, umrl 16. marca 1976; Franc Vidmar, Aškerčeva 16, roj. 1895, umrl 18. marca 1976; Terezija Polajžer, Dobrina 29, roj. 1899, umrla 17. marca 1976; Mirko Lukman, Godeninci 7, Središče ob Dravi, roj. 1927, umrl 18. marca 1976; Franc Obrhan, Pobrežje 66, roj. 1909, umrl 18. marca 1976; Marko Strmšek, Markovci 70/a, roj. 1933, umrl 19. marca 1976; Franc Šilak, Potrčeva 22, roj. 1907, umrl 20. marca 1976.

TEDNIK izdaja časopisni zavod Ptujski tednik, 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Urejuje uredniški odbor, odgovorni urednik FRANC FIDERŠEK. Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava: telefon (062) 77-079. Celotna naročnina znaša 100 dinarjev, za tujino 200 dinarjev. Ziro račun SDK Ptuj 52400 — 603 — 30458. Tiska Mariborski tisk. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu spada TEDNIK med rmizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.